

ПАГОНЯ

Чацвер
12 кастрычніка 2000 г.
№ 38 (485)
Кошт 70 рублёў

Гарадзенскую міліцыю праіспектаваў чалавек Лукашэнкі

10 і 11 кастрычніка міністр унутраных справаў Беларусі Уладзімір Навумаў наведаў з рабочым візітам Гарадзенскую вобласць. У прыватнасці, ён пачаў свой візіт з наведвання Слонімскага і Зэльвенскага аддзелаў унутраных справаў.

Этыя візіты стаў першым сярод паездак Навумава па рэгіёнах краіны на новай пасадзе. Яго мота - знёмства з працай і асабовым складам міліцыйскіх падраздзяленняў. У Гродне міністр правёў пасджэнне калегі ўпраўлення ўнутраных справаў, пасля чаго, у другой палове дня, меў намер наведаць часць унутраных войскаў, аўтаданніе «Ахова» і Дзяржайтаіспекцыю.

Ася Куніцкая

Гарадская телефонная сетка па-ранейшаму лічыць сябе спецслужбай

Наша газета ў нумары ад 5 кастрычніка пісала пра намаганні гарадзенскай телефоннай сеткі незаконна заўвадоўца правамі выклікаць грамадзянін і правяраць іхнія дакументы. Апошнім часам выявілася, што гэтыя памкненні ГТС зафіксавала юрыдычна.

Так, тыповая дамова ГТС з абантамт ў пункце 2.2 вызначае абавязак абантамт «бесперашкодна дапускаць тэхнічных работнікаў прадпрыемстваў сувязі пасля падання імі пасведчанняў з фотаздымкам, замацаванымі пячаткай...». У гэтым жа пункце пазначанае яшчэ адно жаданне ГТС набыць неўласцівую функцыю: «не дазваляя выкарystання телефоннай сувязі ў мэтах, якія супярэчачь дзяржаўным інтэрэсам і грамадскаму парадку». Цікава, як ГТС будзе вызначаць гэтыя «супярэч-дзяржаўныя мэты»?

Чым займацца лухтою, лепей тэлефоннай сеткі паклапаціліся б пра бесперашкодную сувязь, на якую ў горадзе шмат нараканняў, лепей парупіліся б пра павелічэнне колькасці абантамт, пра ўкараненне найноўшых дасягненняў у галіне сувязі і г.д.

Сяргей Сноп

Школьная газета не дае спаць «вертыкалю»

У Зэльве мясцовыя ўлады распачалі перасыль школьнай газеты «Зэльвянічка». Намесніца старшыні мясцовага райвыканкаму Алена Коўш выклікала да сябе дырэктара беларускамоўнай СШ №3, завучу, настаўніка і нават лабарантку. «Чаму гэта толькі ў вашай школе дадумаліся да таго, каб выдаваць газету, а ў астатніх не?» - дапытвалася чыноўніца, сама ў мінулым дырэкторка гэтай жа школы.

Рэдактарку газеты, настаўніцу матэматыкі Лілію Качук папярэдзілі, што яна страдаць працу, калі выйдзе хоць яшчэ адзін нумар.

Аднак, рэдкалегія «Зэльвянічкі» зь ліку настаўнікаў, шкаляроў ды іхных бацькоў рыхтует трэці нумар газеты. Калі ўціск працягненца, яны маюць намер з'вярнуцца па дапамогу ў праваабарончыя арганізацыі.

Юлія Дарапкевіч

13, 14 кастрычніка - воблачна, з праясненнямі, месцамі - ападкі, вечер паўночна-ўсходні, 6-10 м/с. Тэмпература падветра 13 і 14 кастрычніка - уначы +2...+4, дзень +12...+14.

8 кастрычніка ў Гарадні адбыўся Марш Свабоды, які быў накіраваны супраць выбарчага фарсу, што павінен адбыцца ў бліжэйшую нядзельню. Больш падрабязна пра гэту акцыю - на стар. 2

Галасуй, не галасуй - атрымаеш той жа вынік!

Выбары без узелу апазіцыі нагадваюць мерапрыемствы ў савецкім стылі. Усе кандыдаты падобныя, як блізнюкі. Відаць, з гэтай прычыны яны выдаюць сумесныя агітацыйныя ўлёткі, на якіх на адным аркушу змешчаны ажно па чатыры ці, на-ват, па пяць кандыдатаў. Аднак некаторыя адрозненні паміж протэндэнтамі ў «палатку» ды іхнімі праграмамі ўсё ж ёсць.

Надзвычай парадавала сваім радыкализмам спадарыня Ганна Бурава, так і піша: «Спыніць жбарацтва народа». Кандыдатка заяўляе, што ў парламенце ніяма вытворцаў - таму і законы дрэнныя, асабліва для вытворчасці. Дзіўная логіка, бо ў «палатцы» шмат калгаснікаў, а сельская гаспадарка яшчэ ў больш гаротным становішчы, чым беларуская вытворчасць. «Беларусь не горш за Швейцарію», - сцвярджае кандыдатка. У Швейцарыі, мілаз пані, вытворцы займаюцца сваёй спраўай, а палітыкі - сваёй.

Рускі адстайны афіцэр Алег Кааратэў чамусыць вырашыў стаць выяўляльнікам інтэрэсаў нашых жыхароў. Але гэты хоць камуніст і жадае «забяспечыць сапраўднае

народаўладдзе». Як разумеюць камуністы народаўладдзе, мы памятаем - як кіруючую ролю свайг партыі пры здушэнні любой апазіцыі. «За годнае жыццё для сябе і сваіх дзяцей!» - заклікае Кааратэў. Ну, дык за сябе, добры чалавек, калі так просіш. Яшчэ адзін камуніст, Аляксей Клокай, 1938 года нараджэння, задае пытанне: «Нашто рабілі дэнамінацыю?» Адказу чамусыць не дae. Можа, заўбýся?

А вось такі малады і шпаркі юрыст Іван Калошыц. «У 1996 годзе мы зрабілі свой выбар, прынялі новую Канстытуцыю», - піша ён. Нічога такога мы не рабілі, шаноўны, за сябе гварыце. Тым больш, што юрысту належала б ведаць,

Сяргей Самасей

Добраахвотна-прымусовая галасаванне пачалося...

10 кастрычніка - першы дзень, прызначаны Лукашэнкам на датэрміновыя выбары ў «палатку». Улады ўскладаюць на іх вялікія спадзяванні.

Паводле інфармацыі, атрыманай ПАГОНЯЙ, на ВА «Хімвалакно» былі пра-ведзеныя агульныя сходы, дзе працоўных заклікалі прагаласаваць яшчэ да 13 кастрычніка. Маўляў, 15-га будзе нехта з АБСЕ, асабліва не намахлюеш. Адказнымі за «дастайку» рабочых прызначаныя начальнікі цэхаў.

У Беларускім саюзе прамысловых мілажнікаў арганізоўваюць на датэрміновае галасаванне аўтобусы і дазваляюць адпускаць супрацоўнікаў з працы на гадзіну раней.

Такім жа чынам «гоняль» людзей і ў Гроднажылбудзе.

На «Азоце» намеснік дырэктара па

інфармацыі Міхаіл Краўчанка загадаў начальнікам цэхаў забяспечыць яўку ўсіх на выбары. Асаблівую стаўку загадана зрабіць на інтэрнатах, дзе праўляюць рабочыя. Для саміх начальнікаў дзень 15 кастрычніка абвешчаны працоўным.

На гістарычным факультэце нашага ўніверсітэта з ліку студэнтаў I-II-га курсаў, пераважна бэспэсамаўцаў, дэканат прызначыў дружыннікаў. Як сказаў адзін з дружыннікаў, іх задача - сачыць, каб «бэнзэфайцы не расклейвалі ўлёткі з байкотам выбараў».

Юрыдычная даведка ПАГОНЯ: Выбары кодэкс Беларусі ЗАБАРАНЯЕ прымусаваць людзей ісці на выбары (артыкулы 5, 49). Вы САМІ вырашаце - удзельнічаць у галасаванні альбо не.

П.М.

Лепш зь сям'ёю на прыродзе, чым такія выбары!

У нядзелью - выбары. У буфеце будзе таварышкі кілбаса, а ў актавых залах - выступлены школьных самадзейных калектываў як альтэрнатыва лецічам і шашлыкам на прыродзе.

«Як Вы зьбіраецеся правесці нядзелью, 15 кастрычніка?» - тэма тэлефоннага апытаўніцтва ПАГОНЯ.

Эдуард Крупянскі, беспрацоўны:

- Яшчэ ня ведаю. Хіба пойдзем з дачкой і сабакам гуляць у лес, а ўвечары буду дваццаць другі раз глядзець мульці «Анастасія», які так падабаецца мачі дачэц. На выбары не пайду, бо на веру ў іх.

Ганна Пятроўна, пенсіянэрка:

- Як заўсёды, у агародзе буду корпача. Ня ведаю, ці буду галасаваць - да гэтага дажыць яшчэ трэба. Напэўна, не. Але калі ўсе суседзі пойдуть, то і я пайду.

Таццяна Малінаўская, выкладчыца Гарадзенскага дзяржаўнага ўніверсітэту імя Я.Купалы:

- Яшчэ не плянавала. Адзінае дакладна ведаю - што не пайду на выбары, бо не лічу, што яны патрэбныя. Не хачу ўдзельнічаць у марнатаўстве грошай. Вольны дзень, шмат шпациру на съвյеткі паветры...

Іван Назарук, студэнт:

- Буду рыхтаваць урокі на панядзелак, гуляць, піць піва, строіць дурнія. Калі будзе добрае надвор'е, мо на выбары сходжу. Калі кепскаве - буду Ѹче сядзець.

Надзея Графімюк, прадаўчыца:

- На выходныя ўсёй сям'ёю пададзем на вёску - яшчэ трэба тое-сёе па гаспадарцы дарабіць. Галасаваць хіба давядзеца датэрмінова, у пятніцу. Ня ведаю яшчэ - за каго, трэба будзе газету хоць якую пачытаць, што яны там пішуць.

Дзмітрый Іваноўскі, мастак:

- Проста буду працаўніць цэлы дзень на майстэрні. Галасаваць не пайду, бо гэта выбары без выбару.

Вера Арлова, хатнія гаспадыня:

- У мяне 15 кастрычніка дзень нараджэння. Таму ўсе мае сваія і знаёмыя на выбары не пойдуть - будуть гарэлку піць. Тым больш, што гэтыя дэпутаты мне і мім дзесяцам ня зробяць пад'есы.

Генадзь Сямчук, вартайнік СІІ Н16:

- Паеду на рыбалку - толькі не на выбары. Я ж па тэлебачанні бачу, якія «адмарозкі» ідуць у кандыдаты. Яны два слова звязаць ня могуць, па паперцы чытаюць свае праграмы. Тым больш, што мой заробак у 13 тысячаў яны не павялічачыць.

Юлія Дарапкевіч

**Выбары выбарамі,
а жарты жартамі!**

Правілы паводзінаў на выбарах

Дзень выбараў - гэта адзіны дзень, калі мужчыны і жанчыны карыстаюцца адной кабінкай.

1. Заходзяць у кабінку, паперу вам выдацуць заранё.

2. Калі ля кабінкі вы пабачыце назіральника - не засмучайцеся, у кожнага свае недахопы.

3. Калі вы заўважыце ў кабінцы мухаў - не палохайцеся, гэта выпадкове спадзяванне.

4. Не адчuvайце сораму за свае жаданні, тое робяць усе.

5. Пасправаўце зрабіць ўсё ціхі, памятайце: шмат хто пакутуе моўчкі.

6. Скончыўшы сваю справу, вы адчuveце вялікую палёгку.

7. Скарыстаную паперу кіньце ў скрыню.

8. Апасля гэтага абавязкова памыцце руку з мылом: палітыка - гэта брудная справа.

12 кастрычніка 2000 г.

2

ПАЛАТЫЧНАЯ СЦЭНА

8 кастрычніка акцыі пратэсту супраць выбарчага фарсу адбыліся таксама ў трох гарадах Гарадзенскай вобласці

Слонім

8 кастрычніка, з 11.00 да 13.00, на плошчы Леніна ў раёнцэнтры ладзіўся санкцыянаўны пікет.

У ім удзельнічала каля 30 чалавек. Пікетоўцы трывалі плакаты з надпісам «Байкот-2000», з цытатай А.Лукашэнкі «Не хадзіце на гэтыя выбары - усё роўна падмануць» ды плакат-малюнак, на якім «усенароднаабраны» з бізуном загадвае статку авечак ісці на выбары.

Пікетоўцы раздавалі ўлёткі з заклікам байкатаўці выбары, газеты «Рабочы» і «Права на волю». Падчас пікету было собрана каля 50 подпісаў за чатыры ўмовы АБСЕ, вёйся запіс у сябры БНФ. Паводле сведчання ўдзельнікаў, на пачатку пікету непадалёк даяжурый некалькі перарапранутых у цывільнае міліцыянтаў.

Ліда

8 кастрычніка адбыўся мітынг і ў Лідзе.

Напачатку лідчукі планавалі правесці яго на плошчы Леніна, у цэнтры горада, аднак гарвыканкам забараніў.

І ўсё ж па горадзе былі распаўсюджаныя тысячы ўлётак, якія запрашалі лідчукоў на сустрэчу з выбаршчыкамі а 12-й гадзіне на той жа плошчы. На гэта афіцыйны дазвол уладаў не патрабаваўся. Гарвыканкам зразумеў, што мітынг усё-такі адбудзеца.

Таму 6 кастрычніка намеснік старшыні гарвыканкама I.Малец прапанаваў старшыні другой суполкі БНФ горада Ліды Станіславу Карабану, што падаваў заяву, правесці мітынг на Кургане. На наступны дзень арганізатор мітынгу і ўлады прыйшлі да пагаднення, што людзі збіруцца на плошчы Леніна, а поўтым пройдуть да Кургана. Тым самым улады фактычна арганізавалі апазіцыйнае шэсце па горадзе.

На мітынгышчы было 60 чалавек. Актыўісты лідскіх арганізацый трывалі лозунгі: «Не - выбарчаму фарсу!», «Байкот-2000», «Перамаглі сербы - пераможам і мы». Плакат з надпісам «Не - выбарчаму фарсу» міліцыянты прымусілі прыбраць. Лозунг быў канфіскаваны, а на сябры лідской арганізацыі БНФ Паўла Анацкую, што тримаў лозунг, склалі пратакол.

На мітынгу выступалі з

Улада супраць нагляду за выбарамі

10 кастрычніка ў Ашмянах на Ашмянска-Міцкевіцім выбарчым участку быў затрыманы міліцыянер прадстаўнік Беларускага Хельсінскага камітэта па Ашмянскому раёну Пётр Яўдовіч. Затрыманне адбылося ў той час, калі Пётр разам з калегам прыйшоў зарэгістравацца на ўчастак як грамадскі націральник.

Пасля кароткай размовы з Пятром Яўдовічам старшыня камісіі М.Грушэўскі выклікаў нарад міліцыі. Прадстаўнікі БХК адvezлі ў аддзяленне міліцыі, дзе міліцыянты прад'явілі яму аўтавыканчанне ў распаўсюджанні

Янка Куцэвіч

антывыбарчых ўлётак на мясцовым рынку. Спадар Яўдовіч адмовіўся падпісаць пратакол аўтавыканчання. Пасля гэтага яго даставілі ў раённую прокуратуру, дзе прокурор В.Бутрым распытваў Пятра пра дзеянасць Хельсінскага камітэта ў Ашмянах. Праз некаторы час Пятар Яўдовіча адпусцілі на волю.

Улада ў чарговы раз паказала - выбары пройдуть адпаведна даўно распрацаванаму сценару. Грамадскіх назіральнікаў, якія могуць зафіксаваць ілжывыя вынікі гэтых выбараў, яна бацьца, як агню.

Іван Паўлючанак

Галасаванне па загаду

28 верасня кіраўнікам прадпрыемстваў, арганізацый і ўстановаў Ашмянскага раёна Гарадзенскай вобласці быў разасланы ліст за надпісам старшыні райвыканкама М. Кудыркі, у якім паведамляеца пра неабходнасць падавання ў выканкам звестак наkon мяркуемай колькасці ўдзельнікаў датэрміновага галасавання.

«У адпаведнасці з артыкулам 53 Выбарчага кодэksа Рэспублікі Беларусь, з 10 па 14 кастрычніка праводзіцца датэрміновое галасаванне па выбарах дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу РВ... У сувязі з гэтым, неабходна падаць... у выканкам звесткі адносна мяркуемага ўдзелу сябраў вашиха працоўнага калектыву ў датэрміновым галасаванні».

Ул. інф.

Сёння - Мілошавіч, заўтра - Лука!

8 кастрычніка Гродна, адзіны з усіх гарадоў Беларусі, прыняў менскую эстафету Марша Свабоды. Па задуме арганізатараваў, сваім выхадам на вуліцы горада гарадзенцы павінны былі пацвердзіць апазіцыйны статус Гродна і выказаць напярэдадні 15 кастрычніка сваій байкот «выбарам у палатку». Несанкцыянаўны ўладамі гарадзенскі марш, на які з'ехаліся прадстаўнікі АБСЕ, рэпарцёры з ГРТ, НТВ, АТН, польская радыё, шрагу беларускіх газетаў стаў сапраўды магутнай акцыяй. Дэмантранты мірна, але не ціха прыйшли па галоўных вуліцах горада - Савецкай і Маркса, - і не сустрэлі анякага супраціву з боку міліцыі, за што апошнія была ўзнагароджана шматсоўненым «Дзякуй!».

Пасля акцыі «расшаркванне» міліцыі перед Маршам каментавалася аднаголосна: «міліцыянты папросту разбегліся пад нашым націкам»; «міліцыя разгубленая, яна не ведае, што рабіць пасля падзеяў у Югаславії». Аднак факты сведчаць пра тое, што міліцыя рыхтавалася да акцыі, і была гатовая да любога сценару, нават да разгону дэмантрантаў. Ужо ў 11 гадзін раніцы, за гадзіну да пачатку мэропрыемства, нам з калегам адкрылася наступная карціна. У раёне Кастрычніцкага і Ленінскага РАУС знаходзілася каля 20 міліцэйскіх машынай. Яшчэ з дзесятак стаялі на плошчы і вуліцы Савецкай, вуліцы Дамініканскай, вакол плошчы Леніна. Цэнтр горада зіхаеў ад плямістай блакітнай формы, а палкоўнік Васілеўскі ўласна спраўджаў гатоўнасць асноўных міліцэйскіх нарадаў.

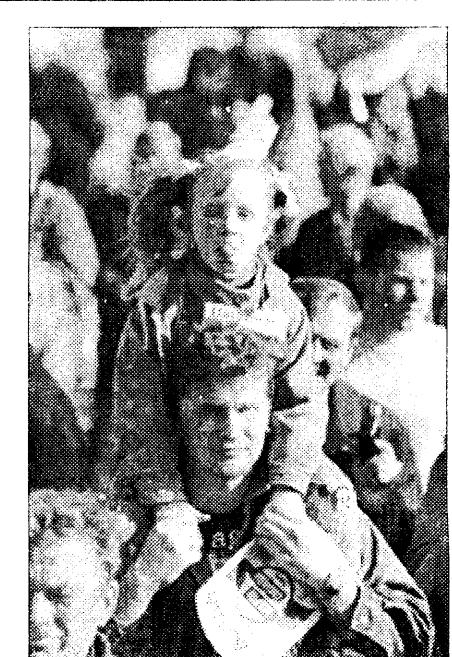
У 11.15 на стаянку машынаў, за універмагам, пад'ехаў вялікі міліцэйскі грузавік, шчыльна завешчаны брызгентам. Праз некалькі хвілін брызгент адгарнуўся - і з задняга бортута машыны дэмантранты ўнёсілі выставілі міліцэйскі шчыт, а з другога боку высунулася загісаваная рука міліцыянта і скіравала ў наш бок туپы ангельскі жест з аднаго пальца. Разганяць апазіцію ўзялі нават калекаў!

У гэты ж час у кустах за Палацам тэкстыльшчыкаў пад гучнае «Первая рота, стройся!» выстрайліся каля 40 міліцыянтаў у касках і з дубінкамі. На шчасце, выкарыстаць сваю ўменні і ўзбраенне ім не давялося. Кіраўнікі міліцыі ды кіраўнікі кіраўнікоў міліцыі здолелі стрымацца і не махаць дубінкамі перад тэлекамерамі ды гасцямі з АБСЕ.

Гарадзенскі гарвыканкам у чарговы раз пайшоў на правакацый - забараніў лідарам дэмакратычнай апазіціі правядзенне шэсця і выкінуў мітынг у Новы парк. Апазіція адказала катэгарычным «НЕ!» і заяўляла: «Трэба паказаць, што ў горадзе гаспадар!» Некалькі дзесяткаў тысяч ўлётак і налепак, раскіданых у паштовыя скрыні і расклененых па ўсім горадзе, заслікалі гарадзенцаў на плошчу Леніна.

«Мы, выбаршчыкі незалежнай Беларусі, вырашылі сабрацца на гэтым плошчы, каб прыняць рашэнне адносна выбарчага фарсу, які хоча правесці ўлада на нашай зямлі. Я, Дзмітрый Іваноўскі, у гэтым фарсе ўдзельнічыць НЕ буду!» - пачаў несанкцыянаўны мітынг вядомы гарадзенскі мастак і сябры БНФ. Пра свой няўздел з лукашэнкаўскіх «выбараў» заяўляў кожны, хто падыходзіў выступацца да мегафону. Бліжэй да сярэдзіны мітынгу колькасць удзельнікаў дасягнула 1,5 тысячи чалавек.

Старшыня БНФ «Адраджэнне» Вінцук Вячорка, выступленне якога стала кульмінацый мітынгу, скізай літаральна наступнае: «Дарагі гарадзенцы, нашчадкі Давыда Гарадзенскага, Вітаўта, Сцяпана Батуры і Каліноўскага! У кожным з Вас жыве тая праца да свабоды, якая сёньня дазволіла

Вам, насуперак запалохваньням і хлусні й менскіх, і гарадзенскіх уладаў, прыйсці сюды і сказаць адзін аднаму слова Праўды - «Нам ня трэба фарс, нам трэба свабода!». У нас перад вачымы - прыклад перадапашчай дыктатуры ў Цэнтральна-Усходнім Эўропе. Мы бачым, як Лукашэнка застаецца самотным сярод дыктатараў былых камуністычных краінаў. Мы скажам па-беларуску: «Сёння - Мілошавіч, заўтра - Лука!»; мы скажам па-сербску: «Banas Miloshovich, sutra Luka!»; мы скажам па-ангельску: «Today Miloshovich, tomorrow Luka!» И нас пачае съвет!

Слова бралі актыўісты БНФ Мікола Воран, Ірына Данілоўская, старшыня «Гродзенскай ініцыятывы» Сямён Домаш, Таццяна Маліноўская, адзін з кіраўнікоў АГП Аляксандар Добравольскі, маладафронтавец Вадзім Саранчук.

Найбольш эмацийнасцю і своеасаблівым радыкализмам вылучаліся выступленні моладзі. Лідарка «Маладой Грамады» Святлана Нех увабрала ў прамову ўсю сваю моц: «Мы нарадзіліся вольнымі і не дамо пазбавіць нас

магчымасці вырашыць самім свой лёс. Гэты магчымасці былі пазбайдзенныя нашыя бацькі, таму мы кажам гэтаму фарсу - НЕ. Мы кажам: ГАНЬБА таму, хто прымушае нас ісці на гэтыя выбары!»

Наступным выступаў малады сябры БСДГ Эдуард Дзымухоўскі: «...Хам кіруе нашай краінай. У нас шляхетны горад. Тоё, што з намі робяць - гэта чарговы сцэнар на тэатры, дзе адзіны рэжысёр. Даўайте скажам - НЕ хамству ў гэтым краіне. Хай яны самі ідуть галасавацца за сябе. Я не ведаю гэтых людзей. Яны з Раствора, Калымы, большасць з іх - вайскоўцы. Яны валачыліся па ўсёй гэтыя быўлай краіне, нічога не рабілі і жылі за наш кошт. Зараз яны ізноў хочуць кіраваць намі. Скажам НЕ ім усім!»

Мітынг скончыўся прапановай сябры Маладога Фронту аднесці сцягі Беларусі да Еўрасаюза ва Управу Фронту - і тысячны мітынг рушыў па Савецкай. Лозунгі «Сёння - Мілошавіч, заўтра - Лука!», «Байкот!», «Незалежнасць» уцігвалі ў шэсце новых людзей - ішоў Марш Свабоды, які паказаў жаданне разумных людзей не ламаць сваё жыццё і не ўдзельнічаць у псеўдавыбараў 15 кастрычніка.

Павал Мажэйка

12 кастрычніка 2000 г.

3

ГРАМАДСТВА

Праз сто гадоў у Беларусі не застанецца людзей?

Жыццё жанчыны, маці, асабліва шматдзетнай маці ў нашым грамадстве становіца праста невыносным. Нягледзячы на высокія слова з усіх tryбунаў адносна клопату пра сям'ю ў нас галадаюць дзецы. Напярэдадні Дня Маці прапануем размову са шматдзетнай маці, кіраўніцай Гарадзенскай жаночай арганізацыі «Крыніца міласэрнасці» Марынай Самайл. «Крыніца міласэрнасці» цікавая яшчэ і тым, што гэта пакуль адзіная жаночая гарадская арганізацыя.

- Афіцыйна вы зарэгістраваны і працуеце толькі з сакавіком. Як вы рэальна дапамагаеце сем'ям, жанчынам?

- Мы аб'ядналі калі 60-ці жанчын, галоўным чынам шматдзетных матуляў, маці-адзіночак, малазбяспечаных мацярок. Што мы можам зрабіць для іх рэальна - гэта праста сабраць па заводах і прадпрыемствах, у прыватных прадпрыемлівіцтвах рэчы, адзенне, цацкі, прадукты і раздаць іх людзям. Пакуль што мы абліжоўвамся да брачыннай дзеяніасці і аказаннем бясплатнай юрыдычнай дапамогі. Але ўжо цяпер бачым, што нават гэты мізер неабходны. Цяпер нават той кавалак хлеба і 100 грамаў каўбасы выклікае слёзы ўдзячнасці, бо дзецы і маці ў малазбяспечаных сем'ях амаль галадаюць. Я неяк вылічыла, што можна купіць на дзяржаўную дапамогу на дзеци, на тыя тры тысячи. Атрымалася 50 грамаў хлеба і 100 грамаў малака ў дзені...

- Як бы Вы ацанілі свае стасункі з гарадскімі ўладамі?

- Мы непалітыканы арганізацыя, але ўлады нас чамусці бяцца, усяляк перашкаджаюць нашай работе. Перад тым, як дамагчыся юрыдычнага адрасу пад нашофіс, мы былі вымушаны ў траўні аб'явіць галадоўку. Цяпер нам неабходна нейкае памікнанне пад склад, дзе можна было бы захоўваць ахвяраванні. Мы да гэтай пары чакаем прыёму ў

Пашкевіча - але складваецца ўражанне, што ён нас праста пазбягае. Мне дадому тэлефанавалі на ват з пагрозамі атрымаць кулю ў лоб. Вось так наша дзяржава клапоціцца пра шматдзетныя сем'і.

- Аднак наўрад ці гэта дасматковая мера - раздача рэчай і прадуктаў малазбяспечаным. Ахвяраванні некалі скончачца. Што далей?

- Наша першая задача - дапамагчы неяк пракарміцца ў нашай вялікай і несправядлівай краіне. Але цяпер у нас у горадзе з'явілася проблема з неабгрунтаваным пазбаўленнем бацькоўскіх правоў. Мы ўпэўнены, што пазбаўленне бацькоўскіх правоў нікога не выратуе. Звычайна правоў пазбаўляюць з-за п'янства маці, з-за біцця дзяцей. Аднак тое самае п'янства - ад безвыходніці. Дзяржава адварнулася ад нас, ад шматдзетных сем'яў, называўшы нас «малазбяспечаным пластом», як на канвеер паставіла. П'янісівія пачынаецца там, дзе няма чаго есці і няма надзеі. А якая можа быць надзея, калі на любую просьбу мы чуем у адказ ад чыноўніка «Закрыт рот, дура, не трэба было столькі раджаць». У мяне ў самой піцёра дзяцей, і калі я страчу надзею, калі дзяржава і людзі адвернуцца ад мяне - я не даю гарантіі, што і ў маёй сям'і ўсё будзе нормальна. Але якая б ні была маці, забіраць дзяцей нельга. Вам любое дзіця скажа, што няхай мама б'е, чым чужая щётка. У

адной нашай сям'і дзяячынка была год ў інтэрнаце - і збегла, бо там страшна б'юць, галавой аб сценку. Цяпер яна збірае мерзлую бульбу на полі, а ў інтэрнат вяртацца не хоча. Такім дзецим мы дапамагаем, як можам - прадуктамі, адзіннем. Трэба прыходзіць у кожную сям'ю. Бываюць страшныя па сваёй безвыходніці сітуацыі. У нас ёсьць маладая маці-адзіночка, якая жыве ў «абшчазе» з двума дзецимі ў пакоі, дзе няма мэблі, халадзільніка. Нейкія лыжкі, шафа ўзяла на пракат. Скончыцца тэрмін пракату - не будзе куды паклесці дзяцей спаць. І нікому да гэтых бедаў справы няма.

- Вы балатаваліся кандыдатам у Палату прадстаўнікоў?

- Так, але мяне не зарэгістравалі. Я ішла ў палітыку таму, што акрамя мяне ніхто пра нашае жабрартва ведаць не жадае. Мая мэта - каб грамадства прызнала шматдзетную маці, клапацілася пра яе, шанавала. Хаця б «дзякай» сказаў, што я даю краіне дзяцей, будучых грамадзянаў. Калі мы да гэтага не прыйдзем - у краіне будзе грамадзянскі выбух. Ужо цяпер у нас працуе закон прыроды, паводле якога выжывае самы моцны. А самымі слабымі аказываюцца жанчыны і дзецы.

Даведка: адпаведна дадзеным статыстыкі, дзеля замяшчэння пакалення ў Беларусі кожная жанчына ў дзетародным узросце павінна нарадзіць па 2,15 дзеци. У адваротным выпадку працісто гадоў у краіне не застанецца людзей. Цяпер у сярэднестатыстычнай сям'і нараджаецца 1,4 дзіця.

Гутарку вяла
Алена Сіневіч

Менты «блідуть» акцызную марку

Вельмі часта самыя розныя міліцэйскія чыны незадаволеным то-нам скардзяцца на сродкі масавай інфармацыі, пераважна незалежныя. Маўляю, пішаце пра міліцию абы-што і не заўважае самых сапраўдных геройскіх учынкаў.

Выпраўляйся і выстаўляй на суд чытачам адзін «геройскі» чыннак.

Жыхар Гродна Уладзімір Т. за свае 49 гадоў дагарбаціўся на працы да другой ступені інваліднасці. І ўвесі час добрасумленна плаціў падаткі на ўтрыманне, які єн лічыў, добрасумленай міліцыі. У гэты панядзелак спадар Уладзімір змяніў сваё ўяўленне пра міліцию.

Напярэдадні ён планаваў легчы ў бальніцу - падлічыць хворае сэрца. 9 кастрычніка ўвечары, вяртаючыся разам з суседам ад систры, Уладзімір заскочыў на аўтавакзал, каб набыць цыгарэт «у бабулек». Набываць цыгарэты такім чынам імкніцца цяпер усе - так значна танней. За пяць пачкаў «Саюз-Апалона» і два «LM» спадар Уладзімір аддаў калія трох тысячаў. Для ягонай пенсіі па інваліднасці ў 25 тысячаў гэта значная сума, але з пустымі рукамі класціся сёння ў бальніцу не варта.

Зрабіўшы закупы, Уладзімір скіраваўся дахаты, на вуліцу Брыкеля. Непадалёк ад свайго дома ён прыпыніўся на размову са знаёмым. На сваю бяду, Уладзімір Т. гэтым вечарам патрапіў на вочы лейтэнанту міліцыі Паўлу Саўко. Лейтэнант убачыў набітыя кішэні курткі Уладзіміра і аблукаваў яго. Знайшоўшы цыгарэты, лейтэнант Саўко спытаў: «Што гэта?» Паводле словаў Уладзіміра, ён адказаў шчыра: «Цыгарэты». Таксама спадар Т. патлумачыў міліцыяну, што набыў іх «у бабулек» на аўтавакзале (наўглы мужчына, ведаючы нашу міліцию, яму трэба было сказаць:

«Знайшоў і нясу ў міліцэйскі пастарунак»). Адказ гэты лейтэнанта не задаволіў і ён напрасіў Уладзіміра прысці з ім ва ўчастак міліцыі. Уладзімір не супраціўляўся.

У аддзяленні міліцыі «Дзевятоўка» лейтэнант Саўко у прысутнасці двух панятых, калег-міліцыянтаў, склаў пратакол канфіскавання, дзе пазначыў, што забраў у грамадзяніна Т. сем пачкаў цыгарэт, бо яны не мелі акцызной маркі.

Паводле словаў Уладзіміра, надзеяннямі лейтэнанта смяяліся нават ягоныя калегі. Аднак самому Уладзіміру было не да смеху. Яго, прыстойнага грамадзяніна, аблуквала міліцыя на вачах суседзяў. Да таго ж, немаведама за што адабрала набытых за свае гроши цыгарэты.

Уладзімір адмовіўся падпісаць пратокол канфіскавання, а пратокол аблінавачвання нават не чытаў - разбалелася хворае сэрца.

Усю ноч жонка адпойвала Уладзіміра лекамі і прасіла: «толькі не звязвайся з міліцыяй».

У аўтарак раніцай, 10 кастрычніка, Уладзімір прайшоў электракардыяграму ў кардыялагічным цэнтры, што па вуліцы Ватуціна. Вось выніктак: «ішэмічная хвароба сэрца, стэнакардія, кардыясклероз, атэросклероз».

Пасля гэтага Уладзімір пайшоў да начальніка аддзялення міліцыі «Дзевятоўка» з надзеяй вырашыць, як яму падавалася, непараузменне. Аднак, паводле словаў Уладзіміра, «капітан накрычыў на мяне і пагражаяў засыпаць

мільённымі штрафамі».

У сераду з раніцы Уладзімір патэлефанаваў ў рэдакцыю і паведаміў, што ў аўтарак яго пакаралі ў адміністрацыйным падрэдак. Паводле ягоных словаў, міліцыянты не далі яму аніякіх тлумачэнняў і аблінаваці ў незразумелым «захаванні». Але ў захаванні чаго, яму не патлумачылі. Замест копіі пратакола Уладзімір Т. атрымаў на руці квіток на аплату штрафа - 3600 рублёў. Як паведаміў ПАГОНІ сам лейтэнант Саўко, ён напросту выконваў указ нумар 45 А.Лукашэнкі.

Людзі, будзьце пільнымі! Міліцыя, карыстаючыся такога кшталту ўказамі, можа аблінаваці вас у тым, што носіце «неправильны» абудак, якіе «неправильную» каўбасу, бо гэта значна лягчэй, чым хапаць сапраўдных злачынцаў.

Іван Паўлёнак

Ад рэдакцыі: Літаральна перад падпісаннем ПАГОНІ ў друк спадар Т. зноў патэлефанаваў у рэдакцыю і напрасіў не ставіць матэрыял пра яго. Нас здзвівіла ягоная аргументацыя. Выявілася, што не друкаваць матэрыял «параў» ягоны доктар. Мы зразумелі, што дарада нашага героя кіраваўся пры гэтым зусім не меркаваннямі медычнага характару.

Як бачна, нават лекары разумеюць, у якой краіне мы жывем! Страх перад начальніцтвам даўно стаў лейтматыкам паводзінай беларуса. Менавіта таму мы і ставім матэрыял на нумар, папярэдне змяніўшы прозвішча зацікаўленай асобы. Калі з беззаконнем не змагацца, то на месцы спадара Т. зайдзітра можа апынуцца кожны з нас!

Марш у РАУС

Увечары, 7 кастрычніка, гарадзенская апазіцыя рыхтавалася да Маршу Свабоды, які меўся адбыцца на наступны дзень. Не сядзелі без справы ў гэты час і мясцовыя ахоўнікі правападардку. У гэтым узёніліся піцёра маладых людзей, якім давялося рошту вечара правесыі ў Ленінскім РАУС.

Старшыня Маладога Фронту, Андрэй Мялецкі, як заўсёды, а палове на дзесятую зачынне дзяўверы будынку, дзе месціцца Гарадзенская ўправа БНФ і рэдакцыя газеты ПАГОНЯ. Яшчэ два хлопцы і дзяўчына стаяць побач і ўглас дзяржкоўцаў пляны на вечар. У гэты час, пачуўшы беларускую гамонку, запавольваючы крок трэх салдаты тэрміновай службы, якія патрулювалі вуліцу К.Маркса.

- А фігуры што яшчэ такое? - чалавек у плямістікі вырывае з рук дзяўчыны налепку «Марш Свабоды». - Маладыя людзі, вам дадзіце прайсіцы з намі ў міліцыйскі пастарунак.

- А гэта што яшчэ такое? - чалавек у плямістікі вырывае з рук дзяўчыны налепку «Марш Свабоды». - Маладыя людзі, вам дадзіце прайсіцы з намі ў міліцыйскі пастарунак.

- На якой падставе? За расклейку ўлётак? Мы ж нічога не клеім!!! Ды ѹ ацыкія дазволеная ўладамі... Як гэта, там разбяруцца? Мы журналісты, мы будзем скардзіцца!

- Пляваць я хацеў на вашыя скаргі, я ў войску служу, а не ў міліцыі, мне прэміі за гэта ня плоцяць, - старшыня нараду Іван Навіцкі дакладае па рацы:

- ...5 чалавек...расклейвалі ўлёткі... Падгандіце машину!

- Мы не паддаем - нас піцёра, а ў машыну можна толькі чатыры чалавекі пасадзіць, - пяцічынь дасвідчаны студэнт-юрист. Не, не паддаем - моладзь сядзе на кукішкі проста на тратуары. - Падгандіце дзяўчыны!

Замест двух «козылкай» падбягаючыя яшчэ два хлопчыкі ў плямістікі:

- Зая...сь, это ёщё б..я кто такие? - пачікавіўся адзін з іх. - Што б..я, па беларуску базарят? Пі..п, я ж тожа беларус, вашу маты! Ды ё.., тяни их на х.. в РОВД!

- Дык што, вы адмаліцесяці з намі? - «старшы» шматзначна пастуквае гумовай дубінкай па далоні.

Не, мы не адмаліемся. На

Дзіця спаліла хату

Сярод шматлікіх прычынаў пажараў ёсць і такая - свавольства дзяцей з агнём. Толькі ў Ленінскім раёне горада Гродна з-за гэтага здарылася 14 пажараў, страта ад якіх склада 610703 рублі.

У жніўн

12 кастрычніка 2000 г.

4

ПУНКТ ГЛЕДЖАННЯ

Маеш правы - не прасі, а патрабуй!

Памятаеш, зямляк, што табе абяцалі ў 1996 годзе, калі ўгаворвалі прагаласаваць за «новую» канстытуцыю пад рэдакцыяй А.Лукашэнкі?

Забыўся, кажаш? Кароткая ў цябе памяць. Дазволь нагадаць: «Калі Вы жадаеце, каб на нашай роднай беларускай зямлі панавалі мір і парадак, каб выкананаўчая ўлада здолела, нарэшце, сканцэнтраваць ўсе свае сілы на вырашэнні эканамічных і сацыяльных праблемаў, а кожны з нас мог зарабіць на годнае жыццё, каб у краіне і ў грамадстве вышэй за ўсё шанаваліся чалавечая годнасць, розум, праца, сумленне і прыстойнасць, падтрымайце прэзідента на рэферэндуме, сваёй падтрымкай Вы дапаможаце краініку дзяржавы зрабіць ўсё гэта рэальнасцю».

Вось такія салодкія песні табе спявалі. А ты развесіў вушы, ты заплюшчыў вочы на тое, якім чынам і на што выкананаўчая ўлада пад краініцтвам А.Лукашэнкі канцэнтравала свае сілы. Першае, што яна рэальна зрабіла - знішчыла абраны ўсім народам Вярхоўны Савет. Каму ён перашкаджаў? Табе, зямляк? Падумай над гэтым.

Ну і як, зараз ты зарабляеш на годнае жыццё?

Ну і што, пануе на нашай зямлі мір і парадак?

А мо і напраўду ў нас сталі вышэй за ўсё шанаваць чалавечую годнасць?

СПЫТАЙ СЯБЕ І АДКАЖЫ.

І зноў цэлы «палаты хор» спява табе тулу ж песню. Чатыры гады маўчаў, а зараз пачаў гарлапаніць.

Што ім спатрэбілася ад цябе, зямляк?

Чаму гэта яны раптам пра цябе ўзгадалі?

Можа, хочуць з тваёй дапамо-
гаю «...нарэшце, сканцэнтраваць усе

свае сілы на вырашэнні эканамічных і сацыяльных праблемаў? Не толькі сваіх, але і тваіх?

Тады нагадай ім, «пад штатамі» якой канстытуцыі яны жывуць, працујуць і ў крэслах національных мазалі на сваіх рабочых органах цела.

Ёсць у той канстытуцыі, за якую ты галасаваў у Богам праклітам 1996 годзе, цудоўны артыкул N21. Ні ў адной канстытуцыі свету няма такога артыкула! Ты знаёмы з ім? Пазнаёмся: «Забеспячэнне правоў і свабодаў грамадзянаў Рэспублікі Беларусь з'яўляецца вышэйшай мэтаю дзяржавы. Кожны мае права на годны ўзроўень жыцця, уключаючы дастатковое харчаванне, адзенне, жыллё і сталае паліпшэнне неабходных для гэтага ўмоваў. Дзяржава гарантуе права і свабоды грамадзянаў, замацаваны ў Канстытуцыі, законах і прадугледжаны міжнароднымі абавязацельствамі дзяржавы».

Вось што табе гарантует дзяржава - тыя шматлікія тысячи чыноўнікаў, якіх ты корміш, апранаеш і возіш на «марсах» ды «вольвах», пачынаючы ад прэзідэнта і завяршаючы самым малодшым з яго «вертыкальшчыкаў». Усе яны павінны ўколваць на цябе!

Прысядзь, пачухай патыліцу і прыкінь:

- ці маеш ты і твая сям'я дастатковое харчаванне;
- як апрануты ты, твая жонка, твае дзеяці, твае бацькі;
- якім чынам выглядаючы твае справы з жыллём;
- ці паліпшашацца ўвесе час ўмовы твайго жыцця?

ПАДУМАЙ І АДКАЖЫ. Сабе, сваім дзяцям, сваім бацькам.

ПАДУМАЙ І СПЫТАЙ. Ці збіраюцца шматлікія тысячи апложваемых табою чыноўнікамі небудзь (і дакладна - калі) выканадца вышэйшую мэту дзяржавы - забяспечваць твае права?

Чатыры доўгія гады «палатнікі» маўчали.

Чатыры доўгія гады маўчання яны толькі дружна галасавалі за тое, каб А.Лукашэнка і ягоная «вертыкаль» здолелі «...сканцэнтраваць усе свае сілы...».

НИХТО ІМ НЕ ПЕРАШКАДЖАЎ. Яны цябе накармілі, апранулі, далі жыллё, магчымасць зарабіць на годнае жыццё?

ЯНЫ ЗНОУ ПНУЦЦА ў «СЛУГИ НАРОДА». З тваёй дапамогаю, зямляк, яны прагнунцы прымасціца свае сядалішчы ў мяккіх крэслах Авалінай залы. І ты дапаможаш ім прапахнуцца да кармушкі, якую ты ж напаўніш, адрываючы кавалак хлеба ад сябе, ад сваіх дзяцей і бацькоў?

ДАПАМОЖАШ? Пойдзеш галасаваць, зямляк? Што ж, гэта твая асабістая справа, адгаворваць не буду. Вырашай сам.

Што ж дачыцца мяне, то я зраблю так, як заявіў адзін ўсім вядомы грамадзянин у 1995 годзе перад выбарамі новага парламента:

«Я НИ ЗА КОГО НЕ БУДУ ГОЛОСОВАТЬ. НИ ЗА КОГО! ВСЁ РАВНО ОБМАНУТ. ОДНИ УШЛИ СО ЛЬГОТАМИ, ВТОРЫЕ ПРИДУТ ЛЬГОТЫ ПРИХВАТАҮ».

Цалкам далучаючы і падтрымліваю гэтыя слова, асабліва зараз, у 2000 годзе.

Адзін Дзесяцімільёны

ДЭМІСЕЗОННЫЯ ТЭЗІСЫ ВІКТАРА САФРОНАВА

Наша мэта... ...не даць маху!

«Не мяркуй па прачытанаму, рабі высновы па зразумеламу»

Пісьменны

такі ж самы бруд («в князи» - язык не паварочваецца, бо твары ў гэтых новаспечаных «князёў» далёкі ад арыстакратызму) альбо інакш - быць крыху вышэй за іншых, трохі болей наперадзе за астатніх, г.з. - крыху раўней за роўных.

Гэта ж колькі разоў ужо тлумачылі ды пераконвалі, што праблема дэпутатаўтва ў Палаце прадстаўнікоў - з-за поўнай бессэнсоўнасці існавання дадзенага органа ўлады - яйка выедзенага не вартая, а тым болей - яго шкарлупіны. Станавіцца для рэжыму анучай, аб якую ён будзе выціраць ногі, - не самая дабратворная ініцыятыва для тых, хто яшчэ «нядайна» называўся непрымірымымі змагарамі з рэжымам. Канешне, я не маю на ўвазе, усю армаду непатапляльных браняносцаў апазыцыі, а толькі невялікую частку разлезлікаў і плютаўцаў, што абліяпілі яе дно. Тых, хто не плаціў страшнных штрафаў, каго не катавалі і не зневажалі ў засценках рэжыму, хто не быў абылганды ашальмаваны ў газетах і з тэлевізійнага экрана, не праводзіў з небяспекай для жыцця шматлікія галадоўкі пратэсту. Менавіта гэты чалавечы матэрыйял, заходзячыся ад віскату і піску, адчуваючы наперад халяўную жратву, тоўпіцца ў перадвыбарнага карыта ў чаканні старту. Нават той, хто, запэцкаўшыся, усё ж здоле лічыць сябе пераможцам, не зможа быць увянчаны лаўровым вянком троумфатора-алімпійца. У выніку яму перападзе толькі жменька бісеру, ну і канешне, некалькі апельсінаў, каб было чым займацца на лукашэнкаўскім канстытуцыйным полі.

Давайце дамовімся, хаця б на час дзеяння сёлетнага балагана, наконт мараторыя на ўзаемнае хаканне. Но, як правіла, бязладны выбор партнёраў у хаканні абумоўлівае безнадзейныя вынікі - і ніякія антыканстытуцыйныя сродкі ды засцерагальныя чахольчыкі не выратоўваюць.

Таму сёняння застаецца актуальным лозунг «Наша мэта - (не, не камунізм), наша мэта - не памыліца з выбарамі мэты» і ўвесе час памятаць пра асабістую адказнасць кожнага за тое, што адбываецца ў жыцці нашай краіны.

P.S.: Удзел у перадвыбарнай вакханалі Mіхаіла Чыгіра, Валерыя Шчукіна і яшчэ некалькіх чалавек, я, безумоўна, падтрымліваю. Но калі ім ўсё ж дазволіцца стаць дэпутатамі гэтай бессэнсоўнай таўкатні, гэта будзе хача і падманлівае, але ўсё-такі надзей на нейкую абароненасць ад далейшых кримінальных пераследаў.

Грамадзянін Асяронак-Курапацкі пра тое, як дзяцей хлусні з БТ адзін сумнавядомы суб'ект «апусціў» да ідэалагічных «пидерасистов»

Паглядзіце, што «выплыла» ізноў на БТ пасля нядоўгага знікнення ў палонцы белтэлехлусні, нарабіўши вялікага смуроду на ўсю Беларусь. Значыць, прымаўка «Азаронкі не тонуць» спраўдзілася? «Тайные пружыны дзетей лжи» зноў з ініяціўцю ўпіліся ў бок (і без таго пакутуючай ад «пракрустага ложа» абяцалкіні) роднай Беларусі. І што дзённа: можна яшчэ неяк абругтаваць азаронакіўскія «петушыны» наскокі на апазицію. Ну што зробіш, не бяруць яго туды з вайкай у галаве. Адна дарога - на БТ, якое я называў бы (пасля прыходу ў яго Чыкіна) тэлекампаніяй «Чы энд Псы».

Вось у гэтае «Чы энд Псы» і «прыплыў» наш сумнавядомы суб'ект. Уключою тэлевізар, слухаю:

мяніцца ўзысьм наш «Курапацкі», і не абы пра што, а пра сексменшасці, паводле ягоных слоў - пра «пидарасов» (сам такі). Слухаю даіш - і не разумею: чаго ён да іх прычапіўся, абрахает. Ні ў адной цылізаванай краіне сексменшасці не пераследуюцца. Но гэта такія, як і мы, людзі. Проста так здарылася, што маци-прырода ўдыхнула ў мужчынскае цела жаночую душу. І ўсім пра гэта вядома. Уцэунены, што вельмі добра ведаючы пра гэта і ў кампаніі «Чы энд Псы». Дык навошта паўгадзіны на «Чы энд Псы» здзекаваліся з і без таго Богам пакрыўджаных людзей? Адказ ляжыць на паверхні, без усялякіх «тайных пружын». Уся віна гэтых людзей у тым, што яны адважыліся ісці на дэмансстрацыі ў абарону сваіх правоў з бел-чырвона-белымі сцягамі. Вось і ўся палітыка. Уладу напалохала сцяг. І справы ёй да сексменшасці без сцяга анякай. А санкцыі ды перадача рыхтаваліся акурат для сексменшасці, г.з. для апазиціі.

Далігоб, калі б замест сексменшасці пусцілі на вуліцу казлоўса сцягамі не колеру «захад на балоце», - вынік быў бы адноўка

бы. Па-лі-ты-ка! І ўсе гэтыя азаронкаўскія «тайные пружыны» - таксама палітыка ад ідэалагічных «пидерасистов» з тэлеканала «Чы энд Псы». А гэта - дыгнізм. Так што, хлопцы з «Чы энд Псы», не надта свавольцце там, перасцерагайцесь, бо, чаго добрага яшчэ, заразіцесь на ідэалагічныя пранцы альбо ідэалагічны СНІД - тады вам капец.

Даў параду, а сам думаю - пазнаваты. Хіба ад гэтай хваробы засцеражэшся? Прэрэзватыў на галаву - гэта занадта. Ды і не дапаможа ён, бо з прэрэзватывам на галаве ў прымым эфіры, - гэта ўсё роўна што да «члена» аловак прывяліца. Прывяліца, канешне, можна, але ж карэспандэнтам «член» (у адрозненіе ад некаторых тэлевідных, асабліва Азаронкай) не стане.

Напрыканцы - некалькі словаў для кіраўніцтва БТ. Калі хочаце, каб БТ глядзелі нармальныя людзі, то падчас трансляцыі перадачаў штату «Рэзананс», «Тайные пружыны» і г.д. у правым верхнім кутку тэлеэкрана прышытайце засцярогу (па аналогіі з перасцярогай на пачках цыгарэтаў) - «Асцярожна: хлусня!».

З прывітаннем, А.-К.

P.S.: Калі вы інтэрнацыяналісты, дапамажыце членам-карэспандэнтам з Югаславіі. І задумвайцеся іншым разам пра свой лёс, калі ласка.

12 кастрычніка 2000 г.

ГІСТОРЫЯ

Выбары ў парламент на Гарадзеншчыне ў 1920-х гадах

Усенародныя выбары вышэйшай дзяржаўнай улады з'яўляюцца важнейшай рысай сучаснага дэмакратычнага грамадства. На Гарадзенскіх гэтых палітычных інстытут мае адносна нядоўгую, але дастаткова цікавую гісторыю. Упершыню падобныя выбары адбыліся на беларускіх землях на пачатку XX стагоддзя. У час рэвалюцыі 1905-1907 гадоў царскае самаўладдзе абвесціла пра ўтварэнне Дзяржаўнай Думы Расейскай імперыі. Праўда, выбары ў Думу нельга назваць усеагульнымі, свабоднымі і дэмакратычнымі. існаваў маёмасны цэнз, які надаваў вялікія перавагі буйным абшарнікам. Апроч таго, выбаршчыкі-землеўладальнікі на беларускіх землях былі падзелены паводле веравызнання на дзве куры - рускую і польскую. Ды і сама Дзяржаўная Дума не з'яўлялася сапраўдным заканадаўчым органам, а мела фактычна толькі дарадчыя функцыі. Тым не менш, насельніцтва Беларусі атрымала першы досвед удзелу ў выбарах цэнтральных органаў улады.

Пасля першай сусветнай вайны і рэвалюцыі Гарадзеншчына, як вядома, увайшла ў склад новаўтворанай польскай дзяржавы - II Рэчы Паспалітай. Галоўнымі дзяржаўнымі ўстановамі, сябры якіх абліся насељніцтвам, у гэтай дзяржаве былі Сенат і Сейм, дзве палаты, што складалі парламент краіны. Першыя ўсеагульныя выбары ў польскі парламент адбыліся ў 1922 годзе. Гэтыя выбары праходзілі ў вельмі няпростай палітычнай сітуацыі. Польскі ўрад у сваёй унутранай палітыцы мала лічыцца з інтэрэсамі няпольскіх народаў, што выклікала адпаведную рэакцыю. Заходняя Беларусь была ахоплена партызанскай вайной. Усяго ў некалькіх дзесятках кіламетраў на паўночных ўсход ад Гародні, на тэрыторыі старажытнай Берштаўскай пушчы знаходзіцца раён актыўнай дзеянасці сумеснай беларуска-літоўскай партызанкі, мэтай якой было адварванне гэтага краю ад Польшчы і ўтварэнне незалежнай беларускай дзяржавы. Аднак шанцаў на поспех у партызанская барацьба з рэгулярным польскім войскам практична не было. Гэта добра разумелі многія беларускія дзеячы. Таму яны разглядалі выбары ў парламент II Рэчы Паспалітай як спродаек легальнай палітычнай барацьбы, вынікам якой магло стаць здаўнштцё аўтаноміі для беларускіх земляў.

Адпаведна тагачаснаму адміністрацыйнаму падзелу, Гарадзенскі

павет уваходзіў у склад Беластоцкага ваяводства. У выбарах у Сенат яно з'яўлялася адной выбарчай акругай, у якой выбіраліся чатыры сенатары. Падчас выбараў у Сейм гэтае ваяводства дзялілася на чатыры акругі. Гарадзенскі павет разам з Сувальскім, Сейненскім і Аўгустоўскім уваходзіў у акругу №6 з сядзібай у Гародні. Да Гарадзенскага павета належалі наступныя мястэчкі і вялікія вёскі: Азёры, Бераставіца, Бершты, Волпа, Галынка, Гожа, Горніца, Гудзевічы, Друзенікі, Дубна, Жытомля, індура, Крынкі, Крупыняны, Марцінканцы, Масты, Парэчча, Ротніца, Скідаль. У верасні 1922 года ў Гародні быў утвораны Беларускі выбарчы камітэт, у склад якога ўвайшлі Баран, Федарук, Сініла ды іншыя вядомыя беларусы. 5 верасня тут адбыўся з'езд прадстаўнікоў акруговых і павятовых беларускіх выбарчых камітэтаў з Гарадзенскай, Беластоцкай і Астроўскай акруг, на якім была прынята пастанова далучыцца да Беларускага Цэнтральнага Выбарчага Камітэта ў Вільні і весці працу спольна з ім. У Гарадзенскім павеце беларускія выбарчыя камітэты былі заснаваныя ў вёсках: Ляткі, Стругі, Алекшыцы, Бераставіца, Кавалі, Ярмолічы, Жытомля, Верцялішкі, Бершты, Гарковічы, Дубна, Баранава, Лаша, Лазы і ў мястэчку Скідаль. Беларусы пастановілі ісці на выбары па спісу нацыянальных меншасцяў (№16). У Гарадзенскай акрузе першым кандыдатам па гэтаму спісу стаў Сяргей Баран, адзін з самых актыўных і дзеяйных беларускіх дзеячоў, сапраўдны патрыёт сваёй Бацькаўшчыны. Пятае месца ў спісу №16 па Гарадзенскай акрузе пасля расіянаў і яўрэяў заняў таксама беларус Аляксандр Сініла, які паходзіў з вёскі Бершты.

У выніку выбараў, якія адбыліся 5 (сейм) і 22 (сенат) лістапада 1922 года, у парламент прыйшлі 11 беларускіх амбасадараў, у тым ліку Сяргей Баран па Гарадзенскай акрузе. На спісак №16 у Гарадзенскім павеце прагаласавала падчас выбараў у сейм 26732 чалавек, а падчас сенацкіх выбараў - 10541. Такія вынікі занепакоілі польскія ўлады, але беларускім дзеячамі яны былі ўспрынятыя як параза. Увогуле вынікі выбараў у сейм выглядалі наступным чынам: №1 (Польская народная партыя) - 21507, №2 (Польская сацыялістычная партыя) - 2892, №3 («Вызваленне» і «Народная Ліяўца») - 12566, №4 (Агульна-жыдоўскі рабочы звяз) - 500, №5 (Звяз пралетарыяту горада і вёскі) - 4425, №6 (Нацыянальная рабочая партыя) - 1125, №8 (Хрысціянскі

звяз нацыянальнага адзінства) - 7698, №10 (Нацыянальна-Дзяржаўная унія) - 680, №12 (Польскі цэнтр) - 3425, №20 (Яўрэйскі нацыянальна-дэмакратычны блок) - 111, №23 (Народная партыя працы) - 155, №18 (Звяз вайсковых інвалідаў) - 271. Вынікі выбараў 1922 года па асобных выбарчых участках пададзены ў табліцы.

У польскім парламенце беларускія прадстаўнікі арганізавалі Беларускі пасольскі клуб, старшынём якога стаў Браніслаў Таращковіч, а ягонымі намеснікамі - Сяргей Баран і ксёндз Адам Станкевіч. Галоўнай задачай клуба з'яўлялася абарона нацыянальных правоў беларускага народа. Вельмі актыўна працаваў амбасадар сейма ад Гарадзеншчыны Сяргей Баран, які, аднак, ужо ў 1923 годзе быў арыштаваны польскімі ўладамі і кінуты ў турму паводле абвінавачвання ў антыдзяржаўнай дзеяйнасці. Беларускія парламентары адыгралі вялікую ролю ў арганізацыі Беларускай Сялянска-Работніцкай Грамады, гурткі якой былі заснаваны амаль у кожнай вёсцы. Аднак радыкализация настрояў у беларускім грамадстве прывяла да разгрому Грамады польскімі ўладамі на пачатку 1927 года. У Вільні быў распачаты паказальны судовы працэс над найбольш актыўнымі грамадоўцамі.

Беларускія нацыянальныя дзеячы, якія пазбеглі турэмнага пакарання пасля разгрому Грамады, спрабавалі арганізаваць уздел у выбарах 1928 года. Былыя «грамадоўцы» выставілі спіс Змагання за інтерэсы Сялянаў і Рабочнікаў і яму падобныя, каб пазбегнуць адмены акруговымі выбарчымі камісіямі. Тым не менш, многія беларускія спісы не былі зарэгістраваныя. Частка беларускіх дзеячаў, якія не падтрымлівалі радыкальна-левых настроі, пастанавіла вылучацца праці спіс нацыянальных меншасцяў. Некаторыя наогул скіліліся да супрацоўніцтва з уладамі і складалі так званыя «ўгадоўскія» спісы.

Выбарчая кампанія праходзіла ва ўмовах рэзкага абвастэрэння палітычнай сітуацыі ў беларускай вёсцы. Галоўнай беларускай палітычнай структурай, якая супрацьстаяла ўрадавай палітыцы і право-дзіла нацыянальную агітацыю, стала сетка гурткоў Таварыства Беларускай Школы. У склад гэтых гурткоў пераважна ўваходзілі быlyя «грамадоўцы». Менавіта яны карысталіся найбольшай падтрымкай беларускага сялянства. Ход перадвыбарчай барацьбы знайшоў

падрабязнае адлюстраванне ў дакументах польскіх паліцэйскіх устаноў. У гэты перыяд гмінныя пастарункі паліцыі атрымалі прадпісанне штотыднёва складаць справаздачы пра развіццё палітычнай сітуацыі. Напярэдадні выбараў, апрач гэтага, яны мусілі яшчэ складаць спецыяльныя справаздачы пра сітуацыю адносна іх падрыхтоўкі. Намі былі прааналізаваныя падобныя справаздачы каменданта паліцыі Берштыўскай гміны Гарадзенскага павета, якія цалкам захаваліся за гэты перыяд.

Справаздачы Берштадскага паліцэйскага пастарунку выразна засведчылі актыўізацыю працэсу закладання гурткоў ТБШ на пачатку 1928 года. Паліцыя ацэньвала гэта як спробу кіраўніцтва ТБШ «такім спосабам згуртаваць шэрыя масы беларускага насельніцтва, каб у надыходзячых выбарах дамагчыся перамогі беларусаў». 12 студзеня 1928 года камандант берштадскай паліцыі паведамляў: «Перадвыбарнай агітацыі заўважыць не ўдалося, беларускае насельніцтва паводзіць сябе пасіўна і выразных перадвыбарных поглядаў не выяўляе. Разам з тым сцверджана, што беларускія рэдакцыі ў справаздачным перыядзе дасылаюць большую колькасць беларускіх газетаў «Думка працы», «Беларускі дзень» і г.д..» Ён таксама адзначаў, што гэтае насельніцтва чакае інструкцыяў, ніякай інфармацыі адносна кандыдатаў не мае, а ўсе перадвыбарныя звесткі чэрпае з беларускіх газетаў «Беларускі дзень», «Сялянская Ніва» і г.д., якія бясплатна дасылаюцца з Вільні да гурткоў ТБШ. У выніку камандант прыйшоў да высьновы, што ўсё беларускае насельніцтва, незалежна ад палітычных кірункаў, будзе галасаваць за спіс нацыянальных меншасцяў. Любая акцыя і мерапрыемства, якія спрабавалі наладжваць у бёсках актыўісты гурткоў ТБШ, польская паліцыя разглядала праз прызму маючых адбыцца выбараў: «Гурткі Таварыства Беларускіх Школ увогуле вельмі актыўна выступаюць апошнім часам - арганізуюць прадстаўленні, каб такім чынам перад насельніцтвам презентаваць сваё значэнне, як беларускія арганізацыі, і быць для беларускага насельніцтва правадыром у кірунку пашырэння беларускай ідэі, а тым самым заахвочваць насельніцтва на будучых выбарах галасаваць за нацыянальныя меншасці».

У якасці контрмеры супраць дзейнасці былых «грамадоўцаў» і гурткоў ТБШ польскія ўлады абрали арганізацыю мясцовых суполак падтрымкі праўрадавага Беспартыйнага блоку супрацоўніцтва з урадам маршалка Пілсудскага. У Берштаўскай гміне першыя захады ў справе ўтварэння гміннага камітэта падтрымкі азначанага блоку распачаліся напрыканцы студзеня 1928 года.

Берштадтскай пачатковай школы адбыўся сход з мэтай арганізацыі гміннага камітата Беспартыйнага блоку супрацоўніцтва з урадам. У ім прыняло ўдзел 55 асобаў. Старшынём гэтага камітэта быў абраны войт гміны Мікалай Касцевіч, былы сакратар гміннага камітэта БСРГ(!!), а скарбнікам - Аляксандр Сініла, які вылучаўся кандыдатам на депутаты сейма на выбарах 1922

джаць, ці гэта быў тактычны ход, ці яны сапраўды паверылі ў шчы-расць абязанняў Пілсудскага пайсці на ўступкі беларусам у спра-ве надання ім аўтаноміі. Мяццовыя суполкі гэтага блоку неўзабаве ўзнікаюць практычна ва ўсіх вёс-ках гміны. Адначасова камандант паліцыі паведамляў, што апошнім часам наплывае ўсё большая коль-касць беларускіх газетаў і часопі-саў, якія пераважна атрымліваюць сябры гурткоў ТБШ, а затым раз-даюць іх насельніцтву.

У лютым паліцяя распачала актыўныя рэпресіўныя дзеянні супраць беларускіх актывістаў. Першага лютага быў арыштаваны за правядзенне антыўрадавай агітацыі жыхар вёскі Новая Руда Фёдар Ушкевіч. Пятага лютага паліцяя затрымала жыхара вёскі Якубавічы Мацея Вараб'я, у якога падчас вобыску былі знайдзены «розныя беларускія лісты і нататкі». 15 лютага быў арыштаваны жыхар засценка Новішча Андрэй Наско. Прычынай арышту паслужыла тое, што Наско сабраў у вёсцы Шчанец 62 подпісы за спіс №13 і падаўся з імі да акруговай выбарчай камісіі, каб яго зарэгістравалі кандыдатам у дэпутаты сейма. Камісія адмовіла ў рэгістрацыі з прычыны нібыта спазнення падачы подпісаў. Вобыск у хаце Наско вынікаў не даў, паколькі ён паспей знішчыць подпісы землякоў.

18 лютага 1928 года паліцэйскім пастарункам было загадана знайсці сярод сялянаў у сувязі з набліжэннем выбараў давераных асобаў, а таксама даслаць спісы беларускіх агітатораў.

Напрыканцы лютага 1928 года на тэрыторыі Берштаўскай гміны налічвалася ўжо 20 суполак у падтрымку Беспартыйнага блоку супрацоўніцтва з урадам. Паліцэйскі камендант адзначаў, што «ўсе суполкі дзейнічаюць слаба, але яны з'яўляюцца вялікай перашкодай іншым партыям, якія хацелі б паширыць сваю перадвыбарную дзейнасць». Актыўісты праўрадавых суполак праводзілі пры падтрымцы паліцыі перадвыбарныя мітынгі. Жыхар вёскі Косцевічы Аляксандр Мілінкевіч, вядомы мясцоваму насельніцтву як беларускі патрыёт, наладзіў 19 лютага такі мітынг у вёсцы Замасцяны, на якім прысутнічала каля 60 асобаў. Мілінкевіч абяцаў прысутным,

што, калі яны будуць галасаваць за Пілсудскага, то апошні дасць беларусам аўтаномію. Напрыканцы мітынга было абрана кірауніцтва праўрадавай суполкі. Затым Мілінкевіч накіраваўся ў вёскі Матылі, Дудкі і Раманава, але там тэйшае насельніцтва адмовілася падтрымаць Беспартыйны блок. Прыязджалі ў гміну і іншыя праўрадавыя агітатары. 2 сакавіка адбыўся перадвыбарны сход у Берштах. У школьнім будынку сабралася 150 асобаў. Урадавы агітатар Эдвард Боднар прамаўляў на польскай мове, а Сымон Панасевіч - на беларускай. Прамоўцы заклікалі галасаваць за спіс №1 і востра крытыковалі іншыя выбарчыя блокі, якія быццам толькі баламучы народ.

Апроч праўрадавага Беспартый-нага блоку, Берштаўскую гміну наведалі толькі прадстаўнікі расейскага выбарчага аб'яднання. 26 сакавіка 1928 года ў Бершты прыехаў кандыдат на амбасадара ад гэтага аб'яднання Аляксандр Рохлін-Раманцоў, жыхар Вільні. Ён сабраў сход, на якім прысутнічала каля 50 асобаў. Кандыдат у паўгадзінны прамове выкладаў сваю праграму і востра раскрытыкаваў іншыя нацыянальныя блокі. На думку каменданта паліцыі прысутныя без зацікаўленасці прынялі прамову, а затым адмовіліся выбраць сярод сябе давераную асабу кандыдата і нават не хацелі браць улёткі спісу №20: «З усяе сітуацыі было відаць, што сход не ўдаўся і не зацікаў прысутных».

Сяргей Токць,
дыдат гістарычных навук
(Практык-білдэс)

	№1	№2	№3	№4	№5	№7	№8	№10	№12	№16	№20	№23
Бершты	202	1	48	-	-	1	46	1	13	515	-	-
Пагарэнда	-	-	19	-	-	-	2	-	25	370	-	-
Сухары	2	1	52	-	35	2	-	1	-	179	-	-
Скідаль1	-	33	245	-	102	-	79	-	43	183	-	1
Скідаль2	-	3	9	12	222	-	-	3	12	615	-	11
Хвайніяны	-	36	250	-	432	-	11	1	5	11	-	-
Масты	5	-	386	-	12	-	180	-	171	88	-	-
Марыцінканцы	-	4	17	-	-	-	9	-	16	37	-	6
Лунна 1	2	-	78	-	102	47	92	4	5	236	-	-
Лунна 2	2	-	250	-	98	8	172	1	1	25	-	-
Дубна	-	3	28	-	66	-	1	4	-	354	-	-
Волна	28	-	38	-	-	-	414	-	135	417	13	-
М.Берастав.1	6	18	91	-	92	-	110	1	17	235	1	18
М.Берастав.2	-	23	29	-	213	-	151	-	3	446	-	-
Галынка	-	-	14	-	15	-	36	2	4	296	-	-
В.Берастав.	-	-	14	-	1	-	25	2	5	290	-	-
Парэчча	579	-	234	-	-	50	50	-	15	65	-	7
Сабаляны	24	-	159	-	-	-	3	-	1	61	-	-
Грандчы	547	18	95	-	-	4	272	4	4	13	-	12
Караашава	18	-	12	-	16	-	19	-	1	245	-	1
Друзгенікі	416	-	20	-	-	12	45	-	-	21	-	2

Крынішы: Дзяржаўны архіў Гарадзенскай вобласці, ф.59, в.1, с.10.

* далзенея ў табліцы -толькі па частын выбарчых участкаў, пераважна вясковых.

* дадзеныя ў табліцы -толькі па частцы выбарчых участкаў, пераважна вайсковых.

№1 – Польская народная партыя (ПСЛ); №2 – Польская сацыялістичная партыя (ППС); №3 – “Вызваленне” і “Народная Лявіца”; №4 – Агульнажыдоўскі работніцкі звяз; №5 – Звяз пралетарыяту гораду і вёскі; №7 – Нацыянальная рабочая партыя; №8 – Хрысціянскі звяз нацыянальнага адзінства; №10 – Дзяржава-нацыянальная унія; №12 – Польскі цэнтр; №15 – Сялянская радыкальная партыя; №16 – Блок нацыянальных меншасцяў; №18 – Партыя вайсковых інвалідаў; №20 – Жылоўскі лімакратычны нацыянальны Блок; №23 – Нациянальная партыя працы.

НТВ плюс: Наше кино, Мир кино, Спорт

Панядзелак, 16

НАШЕ КИНО

- 9.05 Владимир Гостюхин, Лариса Грекенщикова и Зинаида Шарко в кинодраме Михаила Ордова "СЛУЧАЙНЫЕ ПАССАЖИРЫ". 1978 г.
 10.20 Лекарство против стресса. Иван Дмитриев, Наталья Медведева, Микаэла Дроzdovskaya, Олег Анофриев, Светлана Дружинина и Анатолий Кузнецков в комедии Самсоны "ЗА ВИТРИНОЙ УНИВЕРМАГА". 1955 г.
 11.50 Маргарита Володина, Олег Стриженов и Михаил Глусский в мелодраме Петра Тодоровского "ПОСЛЕДНИЙ ЖЕРВТА". 1975 г.
 13.25 Мультфильм "Короли и капуста". 1996 г.
 14.20 Леонид Филатов, Олег Басилашвили и Владимир Меньшов в трагифарсе Карена Шахназарова "ГОРОД ЗЕРО". 1988 г.
 16.00 КиНовости.
 16.10 Жизнь замечательных людей. Дмитрий Золотухин, Ани Алексахина и Светлана Рябова в фильме Бориса Бунеева "СИЛЬНЕЕ ВСЕХ ИНЫХ ВЕЛИЧИЙ". 1987 г.
 10.40 КиНовости.
 10.50 Мультфильм "Комната смеха". 1991 г.
 11.00 Лекарство против стресса. Галина Польских, Франезе Мкртчян и Леонид Куравлев в комедии Аллы Суриковой "СУЕТА СУЕТ". 1978 г.
 12.25 Петр Глебов, Николай Смирнов, Людмила Хитяева, Элина Быстрицкая, Зинаида Кириненко и Борис Новиков в киноромане Сергея Герасимова "ТИХИЙ ДОН". 1-я серия. 1957 г.
 14.10 Николай Добринин, Анна Терехова, Всеволод Шиловский и Александр Песков в боевике Рудольфа Фрунтона, "ВСЕТО, О ЧЕМ МЫТАК ДОЛГО МЕЧТАЛИ". 1997 г. Д-17.
 15.50 КиНовости.
 16.00 Лариса Малеванная и Юрий Платонов в мелодраме Владимира Григорьева "ПОЗДНИЕ СВИДАНИЯ". 1980 г.
 17.35 Мультфильм "Икар и мурдцы". 1976 г.
 17.45 Лекарство против стресса. Галина Польских, Франезе Мкртчян и Леонид Куравлев в комедии Аллы Суриковой "СУЕТА СУЕТ". 1978 г.
 19.20 Петр Глебов, Николай Смирнов, Людмила Хитяева, Элина Быстрицкая, Зинаида Кириненко и Борис Новиков в киноромане Сергея Герасимова "ТИХИЙ ДОН". 1-я серия. 1957 г.
 21.05 КиНовости.
 21.15 Николай Добринин, Анна Терехова, Всеволод Шиловский и Александр Песков в боевике Рудольфа Фрунтона, "ВСЕТО, О ЧЕМ МЫТАК ДОЛГО МЕЧТАЛИ". 1997 г. Д-17.
 22.55 Завтра в программе.
 23.00 Лекарство против стресса. Вероника Лебедева, Фаина Раневская, Ростислав Плятт и Рина Зеленая в комедии Татьяны Лукашевич "ПОДКИДЫШ". 1939 г.

МИР КИНО

- 9.35 КиНовости.
 9.45 Майл Бин в драме "ЧЕЛОВЕК БЕЗ ЛИЦА" (США). Д-13.
 11.35 Стивен Сигал в боевике Джона Грея "МЕРЦАЮЩИЙ" (США). Д-17.
 13.05 Джереми Айронс и Гун Ли в остросюжетной драме Уэйна Вэнга "КИТАЙСКАЯ ШКАТУЛКА" (Франция - Япония-США). Д-17.
 14.50 Бен Газара, Джером Дэвис и Каролин Лоур в детективе Александра Уайльда "ПОРОЧНЫЕ КРУГИ" (Франция). Д-17.
 16.25 Мэтт Диллон, Фей Даунай и Гари Синиз в фильме Кевина Спейси "АЛЬБИНО-АЛЛІГатор" (США). Д-13.
 18.00 КиНовости.
 18.15 Клинт Иствуд, Женевьеве Бююк и Эн Хедай в детективном триллере Ричарда Таггала "КАК ПО КАНАТУ" (США). Д-17.
 20.10 День рождения звезды: Тим Роббинс. Тим Роббинс, Стивен Джексон и Шири Джей Уилсон в боевике "ПОРОЧНЫЕ КРУГИ" (Франция). Д-17.
 21.45 Бен Газара, Джером Дэвис и Каролин Лоур в детективе Александра Уайльда "ПОРОЧНЫЕ КРУГИ" (Франция). Д-17.
 22.45 КиНовости.
 23.05 1.00 Харрисон Форд, Бетти Баски и Эмманюэль Сене в триллере Романа Поланского "НА ГРАНИ БЕЗУМИЯ" (США - Франция). Д-13.

Аўтарак, 17

НАШЕ КИНО

- 9.05 Жизнь замечательных людей. Дмитрий Золотухин, Ани Алексахина и Светлана Рябова в фильме Бориса Бунеева "СИЛЬНЕЕ ВСЕХ ИНЫХ ВЕЛИЧИЙ". 1987 г.
 10.40 КиНовости.
 10.50 Мультфильм "Комната смеха". 1991 г.
 11.00 Лекарство против стресса. Галина Польских, Франезе Мкртчян и Леонид Куравлев в комедии Аллы Суриковой "СУЕТА СУЕТ". 1978 г.
 12.25 Петр Глебов, Николай Смирнов, Людмила Хитяева, Элина Быстрицкая, Зинаида Кириненко и Борис Новиков в киноромане Сергея Герасимова "ТИХИЙ ДОН". 1-я серия. 1957 г.
 14.10 Николай Добринин, Анна Терехова, Всеволод Шиловский и Александр Песков в боевике Рудольфа Фрунтона, "ВСЕТО, О ЧЕМ МЫТАК ДОЛГО МЕЧТАЛИ". 1997 г. Д-17.
 15.50 КиНовости.
 16.00 Лариса Малеванная и Юрий Платонов в мелодраме Владимира Григорьева "ПОЗДНИЕ СВИДАНИЯ". 1980 г.
 17.35 Мультфильм "Икар и мурдцы". 1976 г.
 17.45 Лекарство против стресса. Галина Польских, Франезе Мкртчян и Леонид Куравлев в комедии Аллы Суриковой "СУЕТА СУЕТ". 1978 г.
 19.20 Петр Глебов, Николай Смирнов, Людмила Хитяева, Элина Быстрицкая, Зинаида Кириненко и Борис Новиков в киноромане Сергея Герасимова "ТИХИЙ ДОН". 1-я серия. 1957 г.
 21.05 КиНовости.
 21.15 Николай Добринин, Анна Терехова, Всеволод Шиловский и Александр Песков в боевике Рудольфа Фрунтона, "ВСЕТО, О ЧЕМ МЫТАК ДОЛГО МЕЧТАЛИ". 1997 г. Д-17.
 22.55 Завтра в программе.
 23.00 Лекарство против стресса. Вероника Лебедева, Фаина Раневская, Ростислав Плятт и Рина Зеленая в комедии Татьяны Лукашевич "ПОДКИДЫШ". 1939 г.

МИР КИНО

- 9.35 КиНовости.
 9.45 Майл Бин и Кэри-Хьюорни Тагава в боевике "АМЕРИКАНСКИЕ ДРАКОНЫ" (США). Д-13.
 11.20 Клинт Иствуд, Женевьеве Бююк и Эн Хедай в детективном триллере Ричарда Таггала "КАК ПО КАНАТУ" (США). Д-17.
 12.55 Том Роббинс, Стивен Джексон и Шири Джей Уилсон в романтической комедии Джеймса Фроли "БЕЗУМНОЕ ПАРИ" (США). Д-17.
 14.45 Барбара Брыльска и Ян Новицкий в психологической драме "АНАТОМИЯ ЛЮБВИ" (Польша). Д-13.
 16.10 На тропы войны в "Мире кино". Гийо Митич и Рената Блюме в вестерне Готтфрида Колдитца "УЛЬЗАНА" (ГДР - Польша). Д-13.
 17.45 КиНовости.
 17.55 Рутгер Хауэр и Тим Томмерсон в боевике Альберта Пьюона "ВЗРЫВ" (США). Д-13.
 18.30 Гэри Дэниэлз фантастическом фильме Камерона фон Даака "БЕГЛЕЦ" (США). Д-17.
 19.05 Люциана Винникка, Мечеслав Войт и Анна Чепелевска в психологической драме Ежи Кавалеровича "МАТЬ ИОАННА ОТ АНГЕЛОВ" (Польша). Д-17.
 20.45 КиНовости.
 21.50 Календарь "Мира кино".
 21.55 Рутгер Хауэр и Тим Томмерсон в боевике Альберта Пьюона "ВЗРЫВ" (США). Д-13.
 22.30 1.00 Харрисон Форд, Бетти Баски и Эмманюэль Сене в триллере Романа Поланского "НА ГРАНИ БЕЗУМИЯ" (США - Франция). Д-13.

СПОРТ

- 9.00 "Пресс-центр"
 9.15 Аэробика
 9.10 Шахматы. Матч на первенство мира. Гарри Каспаров-Владимир Крамник
 10.40 Американский футбол. События недели
 11.10 "Тайский бокс"
 12.05 "Пресс-центр"
 12.20 Аэробика
 12.45 "НХЛ - Плюс"
 13.15 Парашютный спорт. Кубок мира-2000
 13.45 "16 дней в тундре". Последняя гонка века на собачьих упряжках
 14.45 "Пресс-центр"
 15.00 К старту чемпионата НБА. Финал-2000. "Индиана Пэйсерс" - "Лос-Анджелес Лейкерс". 2-я матч.
 18.00 "Пресс-центр"
 18.15 "Фан-клуб американского футбола"
 18.45 "Железный фактор". Чемпионат России по пауэрлифтингу. Передача из Сочи. Часть 2-я. Тележурнал
 19.30 Хроника недели
 20.05 "Большой ринг"
 22.05 Гонки на внедорожных автомобилях. Передача из Исландии
 23.00 Новости
 23.15 "Железный фактор". Чемпионат России по пауэрлифтингу. Передача из Сочи. Часть 2-я. Тележурнал

Серада, 18

НАШЕ КИНО

- 9.05 Лариса Малеванная и Юрий Платонов в мелодраме Владимира Григорьева "ПОЗДНИЕ СВИДАНИЯ". 1980 г.
 10.40 КиНовости.
 10.50 Мультфильм "Икар и мурдцы". 1976 г.
 11.00 Лекарство против стресса. Галина Польских, Франезе Мкртчян и Леонид Куравлев в комедии Аллы Суриковой "СУЕТА СУЕТ". 1978 г.
 12.25 Петр Глебов, Николай Смирнов, Людмила Хитяева, Элина Быстрицкая, Зинаида Кириненко и Борис Новиков в киноромане Сергея Герасимова "ТИХИЙ ДОН". 1-я серия. 1957 г.
 14.10 Николай Добринин, Анна Терехова, Всеволод Шиловский и Александр Песков в боевике Рудольфа Фрунтона, "ВСЕТО, О ЧЕМ МЫТАК ДОЛГО МЕЧТАЛИ". 1997 г. Д-17.
 15.50 КиНовости.
 16.00 Лариса Малеванная и Юрий Платонов в мелодраме Владимира Григорьева "ПОЗДНИЕ СВИДАНИЯ". 1980 г.
 17.35 Мультфильм "Икар и мурдцы". 1976 г.
 17.45 Лекарство против стресса. Галина Польских, Франезе Мкртчян и Леонид Куравлев в комедии Аллы Суриковой "СУЕТА СУЕТ". 1978 г.
 19.20 Петр Глебов, Николай Смирнов, Людмила Хитяева, Элина Быстрицкая, Зинаида Кириненко и Борис Новиков в киноромане Сергея Герасимова "ТИХИЙ ДОН". 1-я серия. 1957 г.
 21.05 КиНовости.
 21.15 Николай Добринин, Анна Терехова, Всеволод Шиловский и Александр Песков в боевике Рудольфа Фрунтона, "ВСЕТО, О ЧЕМ МЫТАК ДОЛГО МЕЧТАЛИ". 1997 г. Д-17.
 22.55 Завтра в программе.
 23.00 Лекарство против стресса. Вероника Лебедева, Фаина Раневская, Ростислав Плятт и Рина Зеленая в комедии Татьяны Лукашевич "ПОДКИДЫШ". 1939 г.

СПОРТ

- 9.00 "Пресс-центр"
 9.15 Аэробика
 9.40 "Урок шахмат для начинающих"
 10.00 "Power week - неделя НХЛ"
 10.30 "Гольф". Тележурнал
 11.00 Аэробатика. Чемпионат мира-2000.
 12.00 "Пресс-центр"
 12.15 Аэробика
 12.40 К старту Чемпионской серии Гран-При по фигурному катанию. Финал-1999. Показательные выступления
 14.55 "Фан-клуб американского футбола"
 15.25 "Пресс-центр"
 15.40 К старту чемпионата НБА. Финал-2000. "Индиана Пэйсерс" - "Лос-Анджелес Лейкерс". 3-й матч.
 18.00 "Пресс-центр"
 18.25 "Большой ринг"
 18.50 "Пресс-центр"
 18.55 "Урок шахмат для начинающих"
 19.30 "Гольф". Тележурнал
 19.45 "Щит и мяч". Передача о баскетболе
 20.10 "Горячий песок". Тележурнал
 20.30 "Мир скорости". Тележурнал
 21.05 "Теннис ATP". Тележурнал
 21.35 "Горячий песок". Тележурнал
 22.00 Шахматы. Матч на первенство мира. Гарри Каспаров-Владимир Крамник
 22.30 "Мир скорости". Тележурнал
 23.00 Новости
 23.15 "Power week - неделя НХЛ"

Чацвер, 19

НАШЕ КИНО

- 9.00 Сегодня в программе.
 9.05 Мультфильм "трана слепых". 1995 г.
 9.25 КиНовости.
 9.35 Лекарство против стресса. Михаил Пуговкин в музикальной комедии Андрея Утышкина "ШЕЛЬМЕНКО-ДЕНЧИК". 1971 г.
 11.05 Борис имичев и Юрий Назаров в остросюжетном фильме Александра Гордона "ДВОЙНОЙ ОБГОН". 1984 г.
 12.25 Петр Глебов, Николай "миров", Людмила итова, Элина Быстрицкая, Зинаида Кириненко и Борис Новиков в киноромане Сергея Герасимова "ТИХИЙ ДОН". 2-я серия. 1957 г.
 14.05 Оксана Арабузова, Владимир Ильин, Анастасия Вознесенская и Николай Паустов в мелодраме Андрея Разумовского "МОРДАШКА". 1990 г. Д-13.
 15.50 КиНовости.
 16.00 Сергей Шакуров в комедии Якова Сегела "РАЗБУДИТЕ МУХИНУ". 1967 г.
 10.25 Киноновелла "CLOSE-UP". 1997 г.
 10.40 КиНовости.
 10.50 Александра Яковleva и Евгений Дворжецкий в мелодраме Самсона Самсонова "ТАНЦЛЮЩАДКА". 1985 г.
 12.10 Дело №... Андрей Ташков в ироническом детективе Владимира Фокина "СЫЩИК". 2 серии. 1979 г.
 14.20 Кинокалендарь. Кобилюк Никиты Михалкова. Ирина Купченко и Михаил Ульянов в кинодраме Никиты Михалкова "БЕЗ СВИДЕТЕЛЕЙ". 1983 г.
 15.50 КиНовости.
 16.00 Черно-белое золото. Вячеслав Тихонов, Ирина Печерникова, Нина Мельникова, Валерий Зубарев и Ольга Остромова в киноповести Станислава Ростоцкого "НА БОЙКОМ МЕСТЕ". 1998 г.
 17.20 КиНовелла "CLOSE-UP". 1997 г.
 17.35 Александр Яковleva и Евгений Дворжецкий в мелодраме Самсона Самсонова "ТАНЦЛЮЩАДКА". 1985 г.
 18.55 Дело №... Андрей Ташков в ироническом детективе Владимира Фокина "СЫЩИК". 2 серии. 1979 г.
 19.20 КиНовости.
 19.35 Александра Яковleva и Евгений Дворжецкий в мелодраме Самсона Самсонова "ТАНЦЛЮЩАДКА". 1985 г.
 19.55 Дело №... Андрей Ташков в ироническом детективе Владимира Фокина "СЫЩИК". 2 серии. 1979 г.
 19.60 Сергей Шакуров в киноповести Станислава Ростоцкого "ДО ПОНЕДЕЛЬНИКА". 1968 г.
 19.75 Дело №... Андрей Ташков в ироническом детективе Владимира Фокина "СЫЩИК". 2 серии. 1979 г.
 19.80 КиНовости.
 19.95 Александра Яковleva и Евгений Дворжецкий в мелодраме Самсона Самсонова "ТАНЦЛЮЩАДКА". 1985 г.
 19.95 КиНовости.
 20.00 Сергей Шакуров в киноповести Станислава Ростоцкого "ДО ПОНЕДЕЛЬНИКА". 1968 г.
 20.15 КиНовости.
 20.20 КиНовости.
 20.30 КиНовости.
 20.40 КиНовости.
 20.50 КиНовости.
 20.55 Дело №... Андрей Ташков в ироническом детективе Владимира Фокина "СЫЩИК". 2 серии. 1979 г.
 21.00 КиНовости.
 21.15 Николай Еременок-мл., Петер Вельяминов и Талгат Нигматулин в приключенческом фильме Бориса Дурова "ПИРАТЫ XX ВЕКА". 1979 г.
 21.30 Любовь Полищук в криминальной драме Вадима Дербенева "ЗМЕЕЛОВ". 1985 г.
 21.40 КиНовости.
 21.50 КиНовости.
 21.55 Дело №... Андрей Ташков в ироническом детективе Владимира Фокина "СЫЩИК". 2 серии. 1979 г.
 21.60 КиНовости.
 21.70 КиНовости.
 21.75 КиНовости.
 21.80 КиНовости.
 21.85 КиНовости.
 21.90 КиНовости.
 21.95 КиНовости.
 22.00 КиНовости.
 22.10 КиНовости.
 22.20 КиНовости.
 22.30 КиНовости.
 22.40 КиНовости.
 22.50 КиНовости.
 22.60 КиНовости.
 22.70 КиНовости.
 2

12 кастрычніка 2000 г.

7

РЭКЛАМА Тэлефон: (0152) 72-29-96, 72-37-14

ПРАДАЮ

- ▼ Гараж па вуліцы Томіна, прычэпнае прыстасаванне. Тэл. 5-53-32.
- ▼ Запчасткі да а/м «Mazda-626»: дыскі Riz, паўось з прамежкавым валам. Тэл. 76-37-90.
- ▼ Дом у вёсцы Пескі Мастоўскага раёна: гаспадарчыя пабудовы, зямельны надзел (0,20 гектара), побач - лес, рака Вязльянка. Тэл. 2-23-04.
- ▼ 2-пакаёвую кватэру (2-і паверх) у раёне вуліцы Пушкіна: хатнія рэчы, сцена, кухня, стол, крэсла, канапа, трумо. Тэл. 33-30-98.
- ▼ 2-пакаёвую кватэру ў г.Ліё (4-ы паверх). Тэл. 72-51-71.
- ▼ Кам'ютар. Тэл. 72-29-96 (акрамя серады і выхадных - з 10.00 да 18.00) ці 44-69-03 (пасля 19.00).
- ▼ Тэлевізор «Гарызонт-206», вельмі танна. Тэл. 2-65-60.
- ▼ Набор мягкой мэблі: два крэслы-ложкі, канапа-ложак. Можна паасобку. Тэл. 76-19-29.
- ▼ Два ложкі(1,5) па 10 дала-раў за кожны. Тэл. 33-87-85.
- Дробную бульбу. Тэл. 44-69-03.
- ▼ Даізячыя драўляныя ложак у добрым стане, б/у. Тэл. 76-21-81.
- ▼ Крэслы-ложак (б/у), танна; фотаапарат «Палароід». Тэл. 33-29-77 (пасля 18.00).
- ▼ Чэкі «Жыллё», магніт-фон «Fiast» (Аўстрый). Тэл. (8-212) 5-19-92.
- ▼ Жаночую скурканую куртку, норковую шапку («падманку»). Тэл. 72-36-33.
- ▼ Жаночае паліто з шарсцяной падкладкай (памер 48:50), кошт - 6 тысяч рублёў; мужчынскае, чорнае, драпавае паліто (памер 50-52, рост 180 см), кошт - 4 тысячи рублёў. Тэл. 33-46-02.
- ▼ Металічную цяпліцу пад шкло. Тэл. 75-33-55.
- ▼ Новыя мужчынскі партаманет (калькулятар, штоднёвік, ручкі). Тэл. 6-69-65 (увечары).
- ▼ Шчанюка раттвілер (2 месяцы). Танна. Тэл. 73-77-98 (пасля 19.00).
- ▼ Фаеркі, пераключальнікі да электраплітаў. Тэл. 72-32-92.

КУПЛЮ

- ▼ Сухую неабразную дошку (таўшчыня - 50 мм). Тэл. 72-32-92.
- ▼ Слоўнікі, падручнікі па балгарскай, літоўскай, латышскай, польскай мовах. Тэл. 2-85-77, 33-09-39.
- ▼ Вайсковы бінокль (пажадана B-12) у любым выглядзе. Тэл. (8-016-43) 4-27-66.
- ▼ Настольную лямпу. Танна. Тэл. прад. 72-37-14, 72-29-96 (з 10.00 да 18.00, акрамя серады і выхадных, запрасіць Святлану).
- ▼ Рухавік да аўтамабіля «Fiat Uno». Тэл. 74-33-94.

Антыкварыят, старыя манеты, узнагароды, гадзіннікі. Тэл. 72-02-26.

▼ Старыя піўныя бутэлькі з надпісамі на скле. Тэл. 75-33-55.

▼ Бензін у любой колькасці. Тэл. 99-49-96.

ПАСЛУГИ

- ▼ Распрацоўка праграмаў, установка Windows ды інш.; рэпетытарства па камп'ютары. Тэл. 74-02-31.

▼ Урокі класічнай ігры на гітары на аснове сцілага вывучэння элементарнай тэорыі музыкі і музычнай гармоніі. Тэл. 72-16-55.

▼ Балконныя рамы, дзвёры з устаноўкай пад ключ (кошт 1 кв.метра - 16 у.а.); кладаем шведскую падлогу (7 у.а. за кв.метр); выконваем сталярныя працы (плінтус, вагонка, штапік). Тэл. 72-32-92.

▼ Набор тэкстаў, табліцаў на камп'ютары. Раздрукаваўка на струйным альбо матрычным прынтары. Танна. Не ававязкова на Вашай паперы. Тэл. 93-53-56.

▼ Рэпетытарства па ангельскай мове. Дасведчаны высокакваліфікаваны педагог. Тэл. 72-62-79.

▼ Беларуская, расейская, ангельская, балгарская, польская мовы: пераклады, індывідуальныя заняткі. Тэл. 2-85-77.

▼ Ангельская мова: афармленне дакументаў, анкетаў, пераклады. Тэл. 31-15-83 (запрасіць Аляксандра).

▼ Рамонт каляровых тэлевізараў. Устаноўка ПАЛ, дыстанцыйнага кіравання, тэлэтексту. Ліцэнзія N1243, выдадзеная МП да 2004 года. Тэл. 31-37-05.

▼ Рэпетытарства па ангельскай і нямецкай мовах. Переклады. Тэл. 6-12-71 (пасля 18.00).

▼ Ангельская мова для ўсіх. Тэл. 76-38-02.

▼ Кладу печы, каміны. Хутка, якасна, надзейна і прыгожа. Тэл. 6-46-32.

▼ Дапамагу ў выкананні задачаў, контрольных, курсавых і дыпломніх работах па

любых будаўнічых канструкціях, супраціўленню матэрыялаў, тваротычнай тэхнічнай ды будаўнічай механіцы. Тэл. 72-16-55.

▼ Рэпетытарства па фізіцы. Дапамагу ў рацэнні задачаў, контрольных работах. Тэл. 76-55-14 (запрасіць Юрыя).

▼ Усё па беларускай, ангельскай і ладзінскай мовах. Тэл. 33-21-83.

▼ Выраб ксеракопіяў у вялікай колькасці. Пасведчанне N17955. Тэл. 44-14-33 (з 12.00 да 14.00).

▼ Набор тэкстаў на камп'ютары, сканаванне, раздрукаваўка на матрычным прынтары. Тэл. 76-55-16.

▼ Ангельская мова: пераклады і контрольныя работы. Хутка і яканса. Тэл. 31-15-83.

▼ Абледаванне і лячэнне хранічных захворванняў па методыцы Р.Фоля. Ліц. МЗ РБ N224 да 30.XII.2001 года. Тэл. (8-017) 258-88-14.

Доктар С.Каляды

Інтэнсіўная псіхатэрапія алкалалізму, заўшній вагі. Найноўшыя методыкі. Тэл. 74-35-46 (да 18.00). Ліц. N796 па 23 сакавіка 2004 г., МЗ РБ.

▼ Відэаздыма. Яканса, прафесійна выканаем работы па стварэнню відэофільма, відэакліпа, рэкламнага роліка. Ліцэнзія N613, выдадзеная МК да 2004 года. Выніджаем на месца здымкі на сваім транспарце. Звязтца: 231900, Гарадзенская вобласць, в.Ваўкаўск, а/с 17. Тэл. 2-34-86.

РОЗНАЕ

▼ Паважаная Таццяна Вікенцьеўна Гарбацэвіч! Калі ласка, уважліва прачытаіце апошнюю абвестку ў рубрыцы «Рознае» - даведаецца, што трэба зрабіць, каб Ваша аб'ява з'явілася ў наступнымnumары нашай газеты. А за слова ўдзячніці ды пажаданні на адрас ПАГОНІ - вялікі дзякую Вам, шаноўная Таццяна.

▼ Згубленую заліковую кніжку студэнта Гарадзенскага дзяржаўнага аграрнага ўніверсітэта Вадзіма Мар'янавіча Бугая лічыць несапраўднай.

▼ Здыму аднапакаёвую кватэру з тэлефонам на раёне Вішнявец. Тэл. 72-66-71.

▼ Шукаю працу на прадпрыемстве па рамонту і зборцы мэблі. Тэл. 44-39-15.

▼ Шукаю працу на прадпрыемстве па падшыўцы і падклейванні падшываў у абутку. Тэл. 31-77-41.

▼ Здыму 1-пакаёвую кватэру з тэлефонам і мэблём на адзін месец. Тэл. 5-33-58 (запрасіць Святлану).

▼ Рамонт каляровых тэлевізараў. Устаноўка ПАЛ, дыстанцыйнага кіравання, тэлэтексту. Ліцэнзія N1243, выдадзеная МП да 2004 года. Тэл. 31-37-05.

▼ Рэпетытарства па ангельскай і нямецкай мовах. Пе-реклады. Тэл. 6-12-71 (пасля 18.00).

▼ Ангельская мова для ўсіх. Тэл. 76-38-02.

▼ Кладу печы, каміны. Хутка, якасна, надзейна і прыгожа. Тэл. 6-46-32.

▼ Дапамагу ў выкананні задачаў, контрольных, курсавых і дыпломніх работах па

любых будаўнічых канструкціях, супраціўленню матэрыялаў, тваротычнай тэхнічнай ды будаўнічай механіцы. Тэл. 72-16-55.

▼ Ахвотныя атрымальца книгу Міколы Ермаловіча «Беларуская дзяржава Вялікія князства Літоўскія» дашліце замову, свой паштовы адрес і 2300 рублі на адрас: 220131, Менск-131, п/с 268, Алеся Міхайлавічу Сабаленку. Кнігу атрымаеце праз пошту. У Менску кнігу можна набыць у сядзібе ТВМ, што месціца ў Менску па вуліцы Румянцава, 13. Тэл. 284-85-11.

▼ Шукаю працу бухгалтара на прадпрыемстве. Досвед працы - 7 гадоў, маю вышэйшую адукацыю, без шкодных звычак. Пісаць: 211440, Віцебская вобласць, г.Наваполацк-11, а/с 17.

▼ Пазнаёмлюся з беларускай мовай дзяяўчынай 17-21 гадоў для сяброўства і не толькі. Пра сябе: 24/170/65, маю вышэйшую адукацыю, без шкодных звычак. Пісаць: 211440, Віцебская вобласць, г.Наваполацк-11, а/с 17.

▼ Пазнаёмлюся з адзінокім прыстойным мужчынам для сур'ёзных адносін. Пра сябе: 39/158, разведзеная, выховаю два дзяцей. Пісаць: 230023, г.Гродна-23, а/с 201.

▼ Ніжай адгукніца мужчына да 55 гадоў, якому нада-кучыла адзіната. Пра сябе: 46/164. Пісаць: 230019, г.Гродна, Галоўпаштamt, да запатрабавання, прад'яўніцы пашпарты N5735308.

▼ Хлопец (27/172/65) пазнаёміца з невысокай чарнявой дзяўчынай без шкодных звычак з мэтаю сяброўства. Пажадана фота. Пісаць: 230005, г.Гродна, а/с 227.

▼ Жанчына, 33/166, пазнаёміца з мужчынам для стварэння сям'і. З МПВ не пісаць. Лісты буду чакаць на адрас: 230024, г.Гродна-24, а/с 27.

ВІНШАВАННІ

З Днём нараджэння віншуем найлепшую матулю і жонку

Алену Мікалаеўну Ражко!

Ніжай на тваім жыццёвым шляху растуць найпрыгожыя кветкі свету, хай усміхаюцца табе сонечка і зоркі! Шчасця, поспехаў і здароўя! Дочки і муж

СПАЧУВАННІ

Гарадзенская філія Грамады выказвае шчырыя спачуванні Андрэю Ерашкевічу з прычыны напаткаўшага яго вялікага гора - заўчастай смерці брата КН 0473770.

28 кастрычніка

у 19.00 тэатр гумару КАНКАН

запрашае вас на свой 8-ы

ДЗЕНЬ НАРАДЖЭННЯ.

Білеты можна набыць

з 18 кастрычніка

у Гарадзенскім Доме афіцэраў.

Прымоўцца групавыя заяўкі,

мажлівы безнайшыны разлік.

Тэл. для даведак: 44-85-13

Таварыства беларускай мовы

імя Францішка Скарыны

ласкаў запрашае ўсіх прыхільных

таленту

слыннага беларускага пісьменніка

Кастуся Тарасава

на вечарыну,

12 кастрычніка 2000 г.

8

ПЯРЭСТЫ КУТ

Пра феномен беларускай культуры эпохі Асветніцтва

Убачыла свет книга гарадзенскага гісторыка Святланы Куль-Сяльверставай «Беларусь на мяжы стагоддзя і культуры». У аснове яе легілі матэрыялы працы на атрымание наўковай ступені доктара гісторычных навук.

У манаграфіі разглядаюцца асаблівасці фармавання культуры Новага часу, характэрнай для індустрыяльнага буржуазнага грамадства на этнічных беларускіх землях, уключаючы рэгіёны, якія сёння не ўваходзяць у склад беларускай дзяржавы. Гэта тычыцца Белаосточчыны і сталіцы тагачаснага беларускага культурнага жыцця Вільні, якія дотыч час пакідаліся памежамі даследаванняў беларускай гісторыяграфіі культуры.

Да гэтага часу ў беларускіх гісторыкаў няма адзінай думкі наконт храналагічных рамак Новага часу на Беларусі. Святлана Куль-Сяльверстава ўводзіць і абуртоўвае сваю перыядызацыю. Храналагічныя цэзурамі працы з'яўляюцца 1772-1820-я гады. Ніжня мяжа перыяду - час першага падзелу Рэчы Паспалітай, які, як адзначае аўтарка, «быў паваротным пунктам не толькі сацыяльна-

экономічнага і палітычнага, але і культурнага жыцця беларускіх земляў, стварыўшы глебу для шырокага прапанкнення сюды расейскай культуры». Другое дзесяцігоддзе XIX стагоддзя таксама вызначаецца пэўнымі эканамічнымі (пачатак прымысловай рэвалюцыі ў Расейскай Імперыі) і палітычнымі (трансфармация рэформаторскай палітыкі ўрада ў рэакцыю ў апошнія гады цараўніні Аляксандра I) пераўтварэннямі. Акрамя гэтага яно з'яўлялася «заявршающим перыядам аднаго з этапаў фармавання культуры Новага часу на беларускіх землях» - культуры эпохі Асветніцтва. Яе характэрнымі асаблівасцямі з'яўляючыся публічнасць, бессаслоўнасць, нацыянальная вызначанасць, палітызаванасць ды інстытуцыялізаванасць.

Праанализаваўши культурна-гісторычныя працэсы на беларускіх землях

напрыканцы XVIII - у пачатку XIX стагоддзяў, аўтарка прыходзіць да высьновы, якая стала адной з асноўных тэзаў яе працы: узровень развіцця культуры тагачаснага беларускага грамадства адпавядаў капіталістычнаму ўкладу. Але ўваходжанне беларускіх земляў у склад Расейскай Імперыі запаволіла пераход на новыя формы гаспадарання. Во захоўванне ў Расеі прыгоннага права стрымлівала сацыяльна-еканамічнае развіццё краіны.

У манаграфіі, пэўна, упершыню ў беларускай гісторыяграфіі, выкарыстоўваецца тэрмін «ліцвінская культура», якая вызначылася ў дадзены перыяд на тэрыторыях сучасных Захоўніцкай і Цэнтральнай Беларусі, Літвы і Усходняй Польшчы. Яна несла ў сабе зерне будучых нацыянальных беларускай і літоўскай культуры. Менавіта ў той час былі створаныя асноўныя міфы беларускай і літоўскай гісторыі (легендарны постаці князёў Вялікага княства Літоўскага) і сфармаваныя літаратурныя стэрэатыпы (музык-беларус, шляхціч, дзячынна-селянка).

Алесія Сідлярэвіч

COCKTAIL-PARTY з лагодным дэндэй

Рэжысёру ў гарадзенскія тэатры заўсёды прысылалі звонку. Яны традыцыйна пампезна-гучна пачыналі, мяркуючы, што нясуць тутэйшаму люду высокую расейскую і сусветную культуру. Але свой творцы побіт у Гародні заканчвалі вельмі блякля: або співаліся, або вярталіся туды, адкуль нялёгкая прынесла «ў пошуках і славы, і чыноў», або іх адпраўлялі на пенсію, ці прости здымалі з пасады... Карацей, яны былі гэтаксама, і чыноўнікі, што іх прызначалі, усяго толькі «временщикамі». Іх не цікавілі праблемы беларускай культуры, адно ўласныя амбіцыі ды грошы.

Саманадзейныя «таленавітыя» рэжысёры і «бяздарныя» беларускія пісьменнікі

Рэпертуарную ж палітыку вырашае збольшага ніякая не мастацкая рада (яна зазвычай не больш як фікцыя), а галоўны рэжысёр. Натуральна, што ён не зацікаўлены ў пошуках сучасных беларускіх п'есаў і далейшай іх сцэнічнай інтэрпрэтацыі. Сучасным аўтарам акрамя ганарава трба плаціць яшчэ і аўтарскія. Прастасць узяць сусветна вядомага класіка, самому напісаць інсценіроўку, самому паставіць ды... пакласці ўсю. «Касу» сабе ў кішэню. Класік даўно згніў, нават ад труны нічога не засталося, дык ён не пакрыўдзіца і ад жаху, што з яго бессмяротнага твору зрабілі хрен ведае што, не пераверненца ў магіле. Затое глядач пойдзе ў тэатр не дзеля таго, што спектакль паставіў «амбітны» рэжысёр. Глядзяч спакусіца на імя класіка. Іншая справа, ці ён будзе захапляцца, ці плявацца ад пабачанага...

Менскі рэжысёр, скандальная вядомы Аляксей Ляляўскі прапанаваў ідею, што сучасны спектакль не авалязкова павінен аба-

рацца на літаратурны твор. Добра, хай сабе так. Але ж паставіў на гарадзенскай сцэне свае сумнавядомыя «Ліпавічкі», прыкрыўшыся імем Уладзіслава Галубка! Спектакль у Гародні праходзіў з поспехам, а калі прывезлі на прагляд у Менск - выбухнуў скандал. Бо міністэрская чыноўнікі, якія давалі дзяржзамову, заўважылі, што на сцэне адбываецца зусім іншае, чым у сцэнары. Гэта і дало ім супрэзную падставу для забароны спектакля. Я думаю, Ляляўскі выдатна ведаў, што без літаратурнай асновы ён не атрымае дзяржзамовы (грошай на пастаноўку) і што менавіта імя беларускага класіка Уладзіслава Галубка будзе галоўным козырам у станоўчым вырашэнні пытання. Бедны Галубок...

Я, вядома, супраць забароны твораў мастацтва. Але, як прафесійны літаратор, не могу маўчаць, калі нехта бруднымі рукамі лепіцца з класікі свае нягэллюя забаўкі толькі дзеля таго, каб у атупелага люмпена выклікаць інтынктыўныя рогат.

Колькі словаў пра сучасную беларускую драматургію. Неяк у інтарв'ю ПАГОНІ былі галоўны рэжысёр Гарадзенскага драмтэатра Генадзь Мушpert заявіў, маўляў, беларускага мадэрнізму няма, не са-

чыняюць. А што такое п'есы Пятра Васючэнкі, Сяргея Кавалёва, Лявона Вашко, Ігара Сідарука, Максіма Клімковіча і Міраслава Шайбака? З упэўненасцю заяўляю, што гэта і ёсць сучасны беларускі постмадэрн ці, калі хто жадае, трансавангард. У каго скільнасці да больш традыцыйнай драматургіі - пра панікі п'есы Вінцэса Мудрова і Андрэя Федарэнкі. Тым больш яны існуюць не ў рукапісах, а надрукаваныя дастатковым накладам у зборніках і часопісах. Проста трэба глядзець далей уласнага носа. Я прапануюваў гарадзенскім рэжысёрам хадзіць па прачытаць дзеля знаёмства гэтых аўтараў. Ды дзе там! Яны лічачы сябе такімі недасягальнымі знаўцамі... Я падумаў: «А чаму гэтых аўтараў ставяць недзе ў Менску, Брэсце, Маладечне, Віцебску? Там што - больш беларускасці, чым у Гародні? А можа, наш родны горад і зусім не родны для прысланых звязкаў «эстэтаў»?

Новапрызначаны галоўны рэжысёр Гарадзенскага драмтэатра Сяргей Палешчанкаў у інтэрв'ю ПАГОНІ прывёў сенсацыйныя лічбы. Выяўліліся, што за год было напісаныя 60 беларускіх п'есаў, але ўсе яны вельмі слабыя, і толькі недзе дзесяць з іх можна прыняць да пастаноўкі. Цікава, а хто займаецца падобнай статыстыкай? Саюз пісьменнікаў? Міністэрства культуры? Ці мо прыниснаміт камітэт па аўтарскіх правах іх ужо зарэгістраваў? Ці яны проста надрукаваны ў перыёдышы? А можа, іх было напісаныя 56 або 83? І хто мае паўнамоцтвы вырашашы: слабая ці моцная мастацкая рэч?

Юры Гумянюк
(Працяг будзе)

Рэгістрацыйны нумар 597. Нумар газеты надрукованы ў Гарадзенскім абласным ўнітарным паліграфічным прадпрыемстве «Гродзенская друкарня»
Адрес: 230023, г. Гродна, вул. Паліграфісту, 4.
Замова 3172 Наклад 7 160
Нумар падпісаны да друку ў 16.00 4.10.2000 г.

Парэцкая царква

Святыні, цэрквы, манастыры - тагачасныя універсітэты

Ларыса Геніюш

Заканчэнне. Пачатак у NN34-37

По соглашению с Государственным Контролером, имею честь уведомить Ваше Сиятельство, вследствие отношения от 7 ноября 1879 г. за № 5533, что наложении Контрольною Палатою на бывших Членов Поречского Церковного Совета взысканий в количестве 770 рублей, передержанных ими против сметных назначений, при устройстве в 1865-1867 гг. православной Церкви в с. Поречье, подходит под действие ст. VII Высочайшего указа Правительственному Сенату от 19 февраля 1880 г. об облегчениях в уплате недоимок, пени и начётов. Что же касается остальных 208 рублей, составляющих штрафы за написание на простой бумаге 16 контрактов, заключённых с производившими постройку поминутой церкви подрядчиками, за неимение последними торговых свидетельств, то означенная сумма не была обращена в начёт, и ввиду приведённой статьи Высочайшего указа, дальнейшая переписка о взыскании её, по донесению Гродненской Контрольной Палаты, прекращена. Подлинное подписано Министром Внутренних Дел (подпись).

11 кастрычніка 1880 года, праз 15 гадоў ад пачатку царкоўнага будаўніцтва, святар Гарачка атрымаў паведамленне Контрольнай Палаты адносна таго, што яна да былога Парэцкага Царкоўнага Света штрафных прэтэнзій не мае.

Яшчэ раней паводле ініцыятывы і з дапамогай Аляксандра Гарачкі была пабудавана ў Парэччы грамадская народная школа, у якой спачатку вучылася 10

чыняюцца на няўдачах і не зважайце на праблемы. Захоўвайце аптымізм!

Леў (23.07-23.08). Да працы падыходзіце творчы і не скіроўвайце агрэсію на сваіх калег. Надзвычай удалы дзень - серада.

Марыя (24.08-23.09). Вялікія нагрузкі дома і на працы - з'ява часовая. Хутка адчуце значную падлігку.

Шалт (24.09-22.10). Асцерагайцеся на падтрымкі з боку Шалтая.

Вадалей (21.01-19.02). Не ўскладняйце адносіны з каханымі. Лепей зувагу наўгадаць дзесяці.

Рыбы (20.02-20.03). Маленька, але прыемныя сюрпризы ў асабістым жыцці прыхаращаюць Ваші

хлопчыкаў. Першым зацверджаным настаўнікам у гэтай школе з 1 студзеня 1863 года быў святар Гарачка, які сваё жалаванне атрымліваў ад сялянаў. Пабудаваная ім школа дзейнічала да 1913 года.

Вось што нам вядома пра будаўніка і першага святара Парэцкай праваслаўнай царквы, першага настаўніка парэцкага аднакласнага вучылішча. Памёр ён, пэўна, у 1889 годзе і быў пахаваны каля царквы з пайднёвага боку. Удзичныя парафіяне зрабілі невялічкі падземны склеп, дзе была захавана труна з целам гэтага ахвярнага, няўрміслівага чалавека, які ўсё жыццё аддаў аднакласнага вучылішча. Памінаны помнік. Было б натуральным бачыць павагу гэтаму рупліцу ад удзичных нашчадкаў парэцкіх сялянаў. Аднак няма на магіле святара і настаўніка Аляксандра Гарачкі кветак, бо склеп цяпер разбураны.

Справу Аляксандра Гарачкі ў Парэччы працоўнікі Падміністэрства сувязей і транспарту Фёдар Іванавіч Савіцкі. Вядома, што ён нарадзіўся 1 сакавіка 1868 года. Пасля заканчэння Літоўскай духоўнай семінарыі 29 кастрычніка 1889 года ён бесперапынна выконваў гэтага абавязкі аж да бежанства з Парэчча падчас першай сусветнай вайны (1916 год). Пры польскім часе святаром у Парэччы дзесяць да 1935 года быў слуцкі пастаўнік, а потым знаны змагар за незалежнасць Беларусі, ураджэнец в. Сурынка Слонімскага павету, Хвадар Данілюк.

Няма святыні - няма веры. Ганьбіца мараль, расце разбэшчанасць і п'янства навакольнага люду. Божа, адкрый вочы сляпым, бо яны не ведаюць, што робяць!

Аляксандр Талерчык, сябра Гарадзенскай абласной краязнаўчай асацыяцыі імія Тадара Нарбута

Стралец (23.11-21.12). На гэтым тыдні разлічвайце толькі на сябе і не перакладайце свае праблемы на чужыя плечы. Пастарайцеся больш увагі надаць дзесяці.

Казярог (22.12-20.01). Надышоў час распечатыць творчыя праекты. У фінансовых спраўах спадзівайцеся на інтуіцыю. Шукайце падтрымкі з боку Шалтая.

Вадалей (21.01-19.02). Не ўскладняйце адносіны з каханымі. Лепей зувагу наўгадаць дзесяці.

Рыбы (20.02-20.03). Маленька, але прыемныя сюрпризы ў асабістым жыцці прыхаращаюць Ваші

батнёй.

Ларыса Геніюш